

teekäija

jaanuar

01.2018
hind 3€
teek.ee

KRISTLIK AJAKIRI
AASTAST 1904

Ago Rand – 10 tegusat aastat kaplanaadis

- Armastus,
mis ei lähe ära

- Eestlaste misjonirajad
laias maailma

- Oleviste noortekoor
meenutas kuldseid
kuuekümnendaid

- Indrek Pattel valmis
kolmas sooloalbum
„Cinematic”
-

MEIE KINGITUS EESTILE:

100 PÄEVA PALVET

EESTI

EESTI, LÄTI JA LEEDU EEST

Liitu Eesti, Läti ja Leedu kristlastega, et kinkida meie riikidele 100 päeva eestpalvet järgneva 100 aasta eest!

Eesti Evangeelne Allianss ja Noorte Missioon on koostanud aasta esimese 15 nädala jaoks palvekalendri, kus iga nädal saab palvetada erineva teema eest.

Leia lisainfo ja teemad:

ee.baltic100.com

facebook.com/Baltikum100

allianss.ee

Konverents südamest ja loomisest ning südamest loomisest!

Konverents toimub laupäeval, 3. märtsil Tallinna Metodisti kirikus kell 11–19.

Räägime asjadest, mis aitavad avada loojate andeid ja südameid suuremaks eneseväljenduseks. Mõtleme ka takistustele ja probleemidele, mis muudavad loomise raskeks. Räägime tuntud loojatega loomise kergusest ja raskusest ning esitame küsimusi psühholoogidele, psühhiaatritele, pastoritele ja loovisikutele, kes on ületanud raskuseid enda elus. Küsi-me, kas lihtsam on luua Loojale või lihtsalt luua. Kuulame tunnistusi ja mõtleme kaasa.

Konverentsi avab oma sõnavõtuga peapiiskop Urmas Viilma ja lõpetab muusika Matis Metsala juhtimisel.

Konverentsi raames avatakse näitus „Peidus pool”, milles osalevad eesti ja läti kunstnikud.

LOOVA SÜDAME AVAMINE

Avatud on Logose raamatupood ja müügil on kristlikku kirjandust ning kunsti.

11.00 - 19.00
KONVERENTS lisaks
kunstinäituse
„Peidus pool” avamine

Täpsem kava tulekul

Peakorraldajad: Eesti Evangeelne Allianss, ARTEST+, Bridgebuilders International ja partnerid

**ART
ESI**

**TULE, KUULA
ja OSALE!**

Jälgi infot kodulehel
www.artestplus.ee
ja Facebookis!

3. MÄRTSIL
ALGUSEGA KELL 11
EMK TALLINNA KOGUDUS
NARVA MNT 51

6–7 Katsed sisaldavad aja peale jooksmist, üldfüüsilist ettevalmistust, turvataktika tundmist ja relva kasutamist. Kogu varustus, mis on politseinikel vööl, on ka kaplanitel. Oleme seal, kus on Eesti politsei ja nii saame kõige paremini täita ka kaplani ülesandeid. Foto: Ago Ranna erakogu.

13 Üsna kohe alustati ka misjonäride toetamisega, mida abipastor Hillar Palias julgustas lausega „kasutame meile antud võimalust.“ Koguduses asutatud välismisjoni toimkond ja komitee: (pildil vasakult) Wanda Kask, Erika Kattai, misjonär Jael Puusaag, Viive ja Kalle Medri, esireas Maire Polashek.

14–16 „Kokkutulek andis mulle ettevalmistamisperioodil palju tööd, kuid see tasus end ära. Oli tunne, nagu polekski möödunud 50 aastat, olime jälle nagu noored teismelised. Laulud kõlasid imeliselt, ainult et õrnad lapseohtu hääled olid küpseks saanud” (koorijuht Urve Pihlak). Foto: Heldur Kajaste.

SISUKORD

- Esikaanel. Eesti Politsei- ja Piirivalveameti kaplanaadi 10. aastapäeva tähistati Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus tänujumalateenistusega, kus teenis kaasa kaplan Ago Rand. Foto: Reelika Riimand.
 - Tagakaanel. Köpu tuletorn Hiiumaal. Foto: Päivi Palts.
-
- 2** 100 päeva palvet Balti riikide eest
 - 2** Konverents südamest ja loomisest ning südamest loomisest
 - 4** PP40 – kaks sündmust, tuhat noort ja elulood, millel on mõju
 - 5** Armastame inimesi! [Erki Tamm](#)
 - 6** Ago Rand – 10 tegusat aastat kaplanaadis [Ermo Jürma](#)
 - 8** Armastus, mis ei lähe ära [Gunnar Mägi](#)
 - 10** Jumal koolitab endale kaastöölisi [Veikko Võsu](#)
 - 12** Toronto sõrmejäljed Bosnias [Jael Puusaag](#)
 - 13** Eestlaste misjonirajad laias maailmas [Helina Voogne](#)
 - 14** Oleviste noortekoor meenutas kuldseid kuuekümnendaid [Külvi Kuusk](#)
 - 17** 787 puudustkannatavat last said jõuluüllatuse [Laura Maide](#)
 - 18** Radikaalse reformatsiooni kännumurdjate pärand XI [Andres Saumets](#)
 - 20** GLS juubelikonverentsi mõju ulatub tänasesse [Laura Maide](#)
 - 22** In memoriam Feliks Viira
 - 22** In memoriam Endel Meiusi
 - 23** Indrek Pattel valmis kolmas sooloalbum „Cinemanic” [Maarja Vardja](#)
 - 24** Kolgata jõululõunal avastati Jõuluteekäijaid [Avo Rosenvald](#)
 - 25** Uudiseid EKB Liidust
 - 25** Tõnu Lehtsaar valiti Tartu ülikooli rektori kohusetäitjaks
 - 25** Miks tuleb likvideerida ebajumalapaigad? Ristsõna
 - 26** Jumala tundmaõppimine ja koguduses teenimine korrastavad elu [Triin Lillem](#)
 - 27** „Jõuluarmastuse tuba” Tapal [Priidu Ellam](#)
 - 28** EKB Liidu ühisüritused 2018

PP40 – kaks sündmust, tuhat noort ja elulood, millel on mõju

- PP40 meeskond
- Fotod: Anete Toming

Piiblipäevade (PP) kaudu on Jumal kõnetanud noori üle Eesti läbi kümnete aastate. Tänavu oleme erakordselt rõõmsad, et võime PP meeskonnaga korraldada juba neljakümnendat PP-d.

Mõeldes eelolevale valdab meid rõõm ja tänu möödunud aastate eest. See on innustanud meid mõtlema, kuidas võiksime eelolevaid märgilise numbriga Piiblipäevi korraldada. PP40 raames leiab aset lausa kaks sündmust – esimene 5. mail ja teine 21.–23. septembril. Mõlemad kokkutulekud toimuvad Tallinnas.

Piiblipäevade pealkirjaks oleme valinud „Sinu lool on mõju”. Sellega tahame esile tuua, kuidas Jumala kätte antud elud kannavad erakordset mõju, mis on tähenduslik mitte üksnes meile endile ja meie lähedastele, vaid tervele

kuidas kogudustes kasutatav ülistusmuusika võib olla eriline viis enda Jumalale avamiseks ja tema kiitmiseks. Õhtuses osas toimub suur evangeelne ülistuskontsert, kuhu on hea ka oma sõpru kaasa kutsuda. Loodame seal näha vähemalt 500 noort. Tänavuse PP-bändi igatsus on salvestada kontserdi käigus live-ülistusalbum. Usume, et see kannab endas head sõnumit nii noortele kui ka kõigile teistele, kes albumi ostmisega PP-liikumist toetada saavad.

Sügisene PP40 on kolmepäevane noortefestival, mille käigus tahame tuua esile mitmeid lugusid sellest, kuidas Jumal meil Eestis kui ka mujal maailmas on tegutsemas. Kuuleme nii meie elude kõrghetkedest kui ka seda, kuidas tundsiime, et oleme eluraskuste all murdunud, läbi kukkunud, eksinud. Just selles läbipaistvuses usume, et Jumal saab kõnetada noori ning aidata neil näha, kuidas ausus võimaldab Jumalal meie elusid muuta ja eriliselt kasutada. Igatseme, et need koosveedetud päevad võiksid olla ajaks, kus Jumal tervendab, vabastab, varustab, ehitab üles, taastab, julgustab ja ka kutsub ning läkitab kokkutulnud noori. Usume, et Jumal tahab kasutada uut põlvkonda meie kogudustes, et noorte kaudu muuta tänast Eesti reaalsust, perekondi, koole, ühiskonda tervikuna ja eriliselt teha midagi uut ka meie koguduste keskel. Igatseme, et sellest kogemusest saaks osa võimalikult palju noori, ja loodame, et sel sügisel koguneb Tallinnasse nende kolme päeva raames erinevatest kogudustest üle Eesti ligikaudu 800 noort.

Kutsume ka sind, hea Teekäija lugeja, olema kaa-

▲ PP40 avanemine 2017. aasta Piiblipäevadel Tartus. „Noored on meie varandus, kuldsemad kui need kullakarva konfetid siin saali põrandal,” ütles Gunnar Kotiesen oma jutluses. Fotod: Anete Toming.

Eestile. Lisaks PP40 kahele sündmusele oleme sel aastal ootamas ka varasemast laiemas vanuseskaalas noori inimesi ühistele ettevõtmistele. Viimased PP-d olid keskendunud eelkõige põhikooli ja gümnaasiumi vanusegrupile, kuid sel aastal soovime kaasata ka rohkem noori täiskasvanuid (21–29). Selleks tahame luua eraldi keskkondi omavanuseliste noortega kooslemiseks.

Kevadine PP40 toimub koostöös KUSiga ja on ülistuskonverents. See keskendub meie eluloole, mis peaks olema Jumala kiitmine ja ülistus läbi kõige, mida teeme. Erinevate sessioonide ja seminaride kaudu tahame avada ülistuse sügavamat ja laiemat mõtet. Samuti soovime mõista,

sas sellega, mida Jumal sel aastal PP40 kaudu meie noorte keskel tegemas on. Oleme tänulikud, kui leiad hetki, et palves kanda meie suurt meeskonda ja selle juhti, LNK juhatajat Sven-Joonatan Siibakut. Palveta nii kevadise kui ka sügisese sündmuse ja kõigi kohaletulijate eest. Eriliselt palveta aga nende noorte eest, kes veel Jumalat isiklikult ei tunne. Lisaks palvele kutsume sind ka investeerima noortes ja toetama PP-liikumist oma rahalise panusega. Usume, et PP saab olla jätkuvaks õnnistuseks meie kogudustele ja noortele, nii nagu see ka möödunud kümnendite jooksul on olnud. ■

ARMASTAME INIMESI!

■ Erki Tamm, EKB Liidu president

■ Isaga. Foto: Ene Kuusk.

teekäija

teek.ee

1/2018 (294)

ISSN 1736-1605

Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu väljaanne

Peatoimetaja: Ermo Jürma

Tel 56220045

e-post: ermo@teek.ee

Toimetusrühm:

Märt Saar, Toivo Tänavsuu,
Leho Paldre, Hele-Maria Taimla

Keeletoimetaja: Tiiu Palm

Toimetuse aadress:

Koskla 18, 10615 Tallinn
Tel 6700698

Trükk: AS Rebellis

Kujundaja: Päivi Palts

TELLIMINE

- Teekäija kodulehelt: teek.ee
- pangaülekandegaga: Eesti EKBK Liit, Swedbank
EE732200001120064572
(selgitusse: oma nimi ja aadress, kuhu ajakirja tellitakse)
- EEKBL kantselei: tel 6700698
- koguduste kaudu

Tellimishinnad:

1 aasta (11 numbrit):	25 €
poolaasta (6 numbrit):	14 €
pastori- ja sõbratellimus:	20 €
Skandinaavia, Euroopa:	45 €
Kanada, USA:	60 €

Reklaamihinnad:

	1 lk	½ lk	¼ lk
4 värvi	64 €	42 €	25 €
2 värvi	38 €	22 €	13 €
1 värv	25 €	16 €	10 €

„Armastame inimesi!” on meie liidu käesoleva aasta juhtmõte. See on meie kink Eesti riigi 100. aastal – anname endast parima, et meie kaasmaalased kogeksid, et selle maa inimesi Jumal armastab!

Jeesuselt küsis üks seadusetundja, milline käsk on Seaduses suurim? Jeesus vastas talle: „Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega! See on suurim ja esimene käsk. Teine on selle sarnane: Armasta oma ligimest nagu iseennast!” (Mt 22:37–39).

Kui me ei käi ainult formaalselt Jeesuse järel, vaid armastades Issandat kogu südame, hinge ja mõistusega, pole teisiti võimalik, kui armastada inimesi (1Jh 2:9,10).

Jumala tingimusteta armastus kriibib meie õiglustunnet. Minu eel Kärđlas teeninud pastor Ado Kaups ütles sageli, et inimlikult ta ei saa aru, kuidas võis armu anda rõõvlile ristil. Mehele, kes oli eluaeg teinud kurja. Ilma igasuguse võimaluseta heastada ühiskonnale kahjusid. „Oo arm võrratu...” laulame pattukahetsenud orjapidajaga kaasa. Pauluse tänulikkus ei saanud otsa, kui ta mõtles oma minevikule (1Tm 1:12–17; Rm 5:6–8). See oli meeletus – Jumal oli teda armastanud juba siis, kui ta ristilöödud ja ülestõusnud Jeesuse tunnistajaid hävitas!

Jeesust järgida tähendab armastada, nagu Jumal armastab (Mt 5:45).

Ennastohverdavalt. Kogetavalt. Õiglustunnet kriipivalt. Teadmata, kuidas armastusteole vastatakse. Järelejätmatult. Lootusrikkuses (1Kr 13). Oma armastusväärseid ja vahel ka keerulisi pereliikmeid, mittekristlasest abikaasat ja piiretrotsivaid lapsi, ebamugavaid kogudusekaaslasid ja pastoreid, äralangenuid usklikke ja teisitariavajaid, valutegijaid ja pilkajaid, ükskõikseid ja lõbujanulisi, rikkaid ja kodutuid jne, jne.

Armastada Jumalat:

- tähendab lasta Jumalal end armastada, loobudes enesehaletsusest ja enesesüüdistamisest (Lk 7:48);
- tähendab lasta Jumalal enda kaudu armastada kaaskristlasi – neid, kelle Päästjaks ja Issandaks on Jeesus saanud (Jh 13:34);
- tähendab lasta Jumalal enda kaudu armastada Jumala kadunud lapsi – kõiki, kellele kuulub Johannese evangeeliumi 3. peatüki 16. ja 17. salmi töötus.

Armastada inimesi tähendab alistuda Jumala otsusele ja meelevallale armastada.

Meile on antud Jumala armastuse kogemus, Jeesuse käsk ja meelevald Pühas Vaimus, et me ise ja Eestimaa inimesed kogeksid oma elu õnnistuseks, et „Jumal on armastus” (1Jh 4:7–11). Järgime Jeesust inimesi armastades! ■

◀ Ago Rand on Politsei Kaplanaadis teeninud selle asutamisest peale, läheneval juubelil peaks tema õlakutele lisanduma uus tärn. Foto: erakogu.

Ago Rand – 10 tegusat aastat kaplanaadis

■ Ermo Jürma. Teekäija toimetaja

Politseikaplanaadi esimese juubeli künnisel uuris Teekäija Ago Rannalt, kuidas see oluline teenistus Eesti riigis ja kogudustes on omaks võetud?

Võib öelda, et päris hästi. Eks algul oli kahtlusi, kuidas kaplaneid omaks võetakse, kas nad leiavad oma kolleegidega ühise keele, kas nende poolt pakutav kõnetab ja on abiks ka reaalselt. Õnneks polnud hirmudel alust ja täna saan küll öelda, et erinevate riigiametite tagasiside politseikaplanite tööle on positiivne. Ka kogudused on mõistnud meie töö olulisust. Sageli kogudus ei jõua nendeni, kelleni just politseikaplan jõuab. Läbi huumori võiks öelda, et isegi kogudusele pole kõik ukсед avatud.

Politseikaplanaat on oikumeeniline. Hea vastuvõtt ja koostöö on tuntav ka erinevates konfessioonides. Kaplan teenib kõiki, olenemata tema usulisest kuuluvusest.

Kui suurel kogukonnal tuleb sinul pilku peal hoida?

Ida Prefektuuris on umbes 700 teenistujat, lisaks nende pereliikmed. Ja teemad, millest nendega tuleb kõneleda, on erinevad – see on läbilõige Eesti elust, kus on nii rõõmu kui kurbust.

Kas neljateistkümnes aasta Euroopa Liidu idaservas on karmim või helgem kui enne seda?

Küllap nendel, kes ise idaservas füüsiliselt kohal pole käinud või kelle külastus lõpeb Ida-Virumaa maakonna

sildi juures, on hirmud kindlasti suuremad. Eks meediakajastus või ka mitte kajastamine aitab sellele kaasa. Minu arvates on küsimus tahtmises üksteist mõista ja koostööd teha. Kohaneda on kindlasti raskem, kui su vene keele oskus on kasin, aga peale politseikooli tuleb asuda teenistusse näiteks Narva. Aga kõik on õpitav. Õnneks jõuab iga aastaga eestlust rohkem ka Eesti idaserva. Sellele aitab kaasa eesti emakeelega ametnike kasv, kes pole ise Ida-Virumaalt pärit. Koha pealt vaadates näen mina asju helgemalt.

Kas kaplanil tuleb rohkem rõõmutada rõõmsatega või nutta nutjatega!

Ütleks nii, et kaplan leitakse kergemini üles siis, kui on mured. Aga oleme leidnud ka palju põhjusi koos rõõmstatamiseks. Oluline on olla üksteise jaoks kohal, olgu siis sünnipäevad/juubelid, laste sünd, matused vms. Kaplan teenib oma kolleegi – ja minu juurde tullakse nii rõõmus kui mures.

Kuidas on kristliku A-B tundmine kolleegide hulgas, kas sa oled mõelnud ka Alfa-kursuse läbiviimisele?

Jah, olen mõelnud. Pole vahet, kas me nimetame seda leerikursuseks või Alfaks, oluline on jagada Kristust ja anda edasi tema õpetust.

Usuasjade tundmine võiks alati parem olla. Eks me ise ka igal päeval õpime Kristust veel rohkem tundma ja usaldama. Tundub, et huvi kolleegidel selle vastu on. Minult on seda küsitud. Millal kursus teoks saab, näitab aeg,

võib-olla juba selle aasta esimeses pooles.

Kuidas sa hindad EKB Liidu ja kaplanaadi suhteid?

Siinkohal tahan küll kiita president Erki Tamme ja Liidu juhatust. Kaplanite töö vastu tuntakse reaalselt huvi, meiega suheldakse, oleme osa piirkonna töötajatest. Kindlasti oleks Liidu ja kaplanite vaheline infovahetus veel parem, kui Liidu kaplanaadi vanem kuuluks vanematekogusse.

Millised on sinu kontaktid KUSiga?

Mullu aprillis külastasime kaitseväge, politsei ja vangla kaplanitega Seminaari. Tutvustasime oma tööd. Meeldiv oli, et küsimusi oli päris palju ja meie töö vastu tunti huvi. Muidugi peame ka meie mõtlema reservi olemasolule. Päris mitmed KUSi vilistlased on hetkel kas tegevkaplanid või reservis. Kui keegi läheb pensionile või lahkub muudel põhjustel teenistusest, siis on vaja vakantsed kohad täita. Praktika näitab, et kaplaneid leida on üsna raske. See töö nõuab erialaseid teadmisi, (varasemat) seaduskuulekat käitumist, head füüsilist vormi jne.

Kui suured on kaplani spordinõuded?

Ka minul tuleb vaimulikuna igal aastal läbida politsei füüsilised katsed. Need sisaldavad aja peale jooksmist, üldfüüsilist ettevalmistust, turvataktika tundmist ja relva kasutamist. Oleme politseiametnikud, kes osalevad ka patrullteenistuses. Kogu varustus, mis

EKB Liidu töötajate kokusaamistele Nuutsaku keskusesse tuleb Ago koos perekonnaga. Foto: Andreas Preisfreund.

Andreas Preisfreund

on teistel vööl, on ka kaplanitel. Oleme seal, kus on Eesti politsei, ja nii saame kõige paremini täita kaplani ülesandeid.

Kas 100aastane Eesti vajab rohkem kaplaneid?

Jah, kaplaneid võiks olla rohkem. Seda ka näiteks haiglates, koolides jne. Tööpöld oleks päris suur. Iga kristlane võiks oma kollektiivis olla kolleegidele kui kaplan, kelle juurde saab tulla nii rõõmus kui mures, kes kuulab ära, annab vahel ka nõu või lihtsalt palvetab koos temaga või tema eest. Oluline on olla olemas oma teeniva südamega.

Kaplanitel peab kindlasti olema ka koguduslik ülesanne. Kaplan ei saa võõraks ega eemale jääda oma kodukoguduse tööst. Minul on võimalus Kohtla-Järve Saaronis teenida kaasa koguduse juhatuses, jutlustada ja juhatada jumalateenistusi.

Mõni aasta tagasi oli Kohtla-Järvel mure palvemaja küttega, kuidas on täna?

Täna on kõik korras ja töötab! Siinkohal tahaks tänada kõiki meie Liidu kogudusi, kes tulid meile rahaliselt ja palvetega appi. Täna tahaks ka Argo Tallermad, kes oli sellel keerulisel ajal nii pastoritöös kui ka koguduse juhatuses kaasa teenimas. Teha seda muude kohustuste, pere ja õppimise kõrvalt ei ole kerge. Mul on hea meel, et ta võttis toona selle vastutuse.

Kuidas kogudusel praegu läheb?

Oleme otsimas hetkel kogudusele uut

pastorit. Meil tegutseb pühapäevakool ja nädala sees on palvetund erinevates kodudes. Olen oma perega aktiivselt kõiges kaasa teenimas.

Räägi täpsemalt pühapäevakooli tööst!

Abikaasa Liis alustas pühapäevakooli tööd juba Puka koguduses. Kui me perega Kohtla-Järvele tulime, siis oli vaja ka siin lastetööga jätkata. Kokku on seda umbes 20 aastat. Liis on läbinud Eesti Laste Misjoni kursuse „Laste efektiivne õpetamine”. Kui tütar Age sai 15aastaseks ja liitus kogudusega, läbis ka tema selle koolituse.

Räägi oma lastest, millega nemad tegelevad?

Age õpib praegu Tallinnas kutsekoolis ja käib nädalavahetustel kodus ning aitab kaasa pühapäevakoolis. Poeg Ats teenib aega Tapal pioneeripataljonis. Ta omandas seal juba veoauto juhiloa. Nädalavahetustel käib ta Olevistes ja teenib seal kaasa. Noorem poeg Ako on veel kodus ja õpib põhikoolis. Oleme Jumalale tänulikud, et kaks vanemat last on ristitud ja töötavad kogudustes kaasa.

Miks liitustid sa äsja ka kohaliku Kaitseliiduga?

Kaitseliitu oli mind juba ka varem kutsutud. Leidsin, et nüüd on selleks võimalust ja aega. Tahan pakkuda ka seal kaplaniteenistust, kuna neil seni oma kaplan puudus.

Kuidas möödusid sinu jõulud?

Ikka koguduses kaasa teenides ja kodus oma pere keskel. Jõuludeks tulid koju ka need lapsed, kes muidu eemal on. Laste vanaema oli samuti meiega. Koguduses oli kaks jumalateenistust, jõululaupäeval ja jõulu esimesel pühäl pereteenistus. Saime külastada ka sugulasi. ■

▲ Perekond Ranna ühispilet Age põhikooli lõpetamise päeval peegeldab tulevikku vaatavat elu Euroopa Liidu idaserval. Foto: erakogu.

◀ Märjamaa Vabakoguduses seati 19. detsembril 2017 pastoriametisse Indrek-Eliel Tambek. Vennale ja ta abikaasa Reginale palusid õnnistust pastor Avo Valk ja president Erki Tamm. Foto: EKB Liit.

- -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
- Sooja südant ja hoolimist õpetas mulle esmalt mu ema, kes juhatas mind ja mu venda Jeesuse juurde.

ARMASTUS, MIS EI LÄHE ÄRA

■ Gunnar Mägi, Keila baptistikoguduse pastor

▲ Uue pastori ametisse seadmisel oli ka koguduse ühislaulu juhtimine uutes kätes. Foto: Erki Tamm.

Märjamaa Vabakoguduses 19. detsembril 2017 ametisse seatud pastor Indrek-Eliel Tambek vabandab, et ei saa seekordsel pastorite kogunemisel osaleda – seoses noorte väljasõiduga. – „Oleme külas Saaremaa Siioni ja Neli-kaare koguduste ühisel noorteõhtul.” Sellise põhjenduse peale läheb minu suu vett täis. Ta tundub hea karjasena, kes väheste lammaste vajadused suure määgiva karja ette tõstab.

Uurin Indreku plaanide kohta Märjamaal. Tema vastus pole sugugi poleeritud nagu töövestlusele tulijal: „Tuleva nädala esmaspäeval lähen eemale vaikusesse ja küsin Jumalalt eesmärke, möllust eraldudes. Selle järel oskan ma kindlasti täpsemalt rääkida. Mingid ootused on mul siiski.

Olen unistanud orgaanilisemast kogudusest. Sellisest, kus igäüks tunnetab oma rolli. Sellisest, kus jagatakse sõna omavahel ja tunnistatakse, ülistatakse Jumalat ja jagatakse evangeeliumi. Need on lihtsad asjad, milleks Jeesus kutsub meid koguduses. Ta ootab meilt Jeesuse-, koguduse- ja misjonikesksust. Kui me suudaksime seda ainult model-

leerida nii, et linnarahvas mitte ainult ei kuule meie häält, vaid ka näeb meie tegusid.

Tahan, et meie koguduse viiel liikmel ja nendega kaasas käivatel noortel oleks koguduse elus kaasasolemine lihtne, aga – paradoksaalselt – võimatu ilma Jeesusega suhet omamata.

Oleme osa võtnud M4 koolitusest ja leidnud, et seal õpitu on olnud väga kasulik ja praktiline eesmärkide seadmisel. Olen õppinud, mida paluda, kuidas panna meeskonda kokku, kuidas ajajoonel eesmärke seada. Nii on minu roll ka teatud aastate järel tagada, et Märjamaa vabakogudusel oleks ühel hetkel potentsiaalselt uus pastor.

Ma ei tunne, et kõik oleks juba paika loksunud.”

Indreku vastustest õhkub ausust ja rahulikkust. Kuna ta minu küsimusi ei pelga, keeran vinti peale ja uurin, kas Märjamaal on ka selliseid teemasid, mis linnapoiisi juuksed püsti ajavad?

„Koguduse juures selliseid asju ei ole ja probleemid on vaid mikrotaandil. On loomulik, et inimestel on erinevad ootused ja arvamused. Ön-

neks saab viie inimesega probleeme lahendada tervislikult ja see pole üldse võimatu.”

Aga Märjamaal laiemalt? – „Kogukonnas ringi liikudes tekib mul vaimulik ärritus. Ka siin on lagunened peresid ja igat masti sõltuvusi. Olen tuttav peresuhetega, kus inimesed teevad üksteisele haiget. Lisaks kohtan vaimulikku „ühepajatoitu” – kristallide poole pöördujaid, kursuseid, mida korraldatakse seesmise mina otsimiseks. Võib öelda, et näen hingevaenlast läbi katkiste ja murtud elude. Ja peale selle pakub ta vastuseks valesid lahendusi garneeringuna ohtralt asemele. See tõstab juuksed püsti küll!”

Õnneks pole te selles asulas ainukesed kristlased. Kas luterliku Maarja koguduse õpetaja Illimar Toometi juures on juba viisakusviisidil käidud? – „Jah, kuna üks minu jalgpallipoistest on Illimari poeg, siis korraldasin mõni nädal tagasi ühe väikse ürituse pastoraadis. Olin Toometiga varemgi kohtunud, aga siis ei osanud küll oodata, et Jumal mind Märjamaale tagasi kutsus. Ta on kursis, et olen võtnud vabakoguduses karjaserolli.”

Noor mees vahetas Märjamaal välja pastor Avo Valgu... „Olen Avole tänulik, et kui ta kuulis minu tegelemisest noortega, avaldas ta toetust ja pakkus vahendeid. Ta oli kandnud lüngaperioodil koormat end mitme koguduse vahel jagades. Nüüd julgustas ta kogudust palvele ja süstis visiooni, et Indrekuga tuleb sinna ka järgmine põlvkond.

Sageli ei vajagi uued tegijad enam kui toetust ja julgustust nendelt, kelle käes on otsustusjõud.”

Indrekut on pastoriks teritanud mitmed jumalamehed. Sellesse kogemuste moonakotti, kust ta täna võtab, on panustanud mitmed. – „Jah, aga see on valdkonniti erinev. Sooja südant ja hoolimist on mulle esmalt õpetanud mu ema, kes juhatas mind ja mu venda Jeesuse juurde. Vanaema ka. Tegelikult igäüks, kes on olnud minu karjane. Esmalt Allan Laur nelipühi kirkust. Seejärel Rodney Corcoran, EKNK noorteujuht. Nõmmel oli mul võimalik jälgida Taavo Lige püsivat ustavust ja andlikkust 12 aastat. Koma misjonipere on olnud mulle julgustuseks ja eeskujuks. Tänu nendele jõudsin äratundmisele, et Jumalal on Märjamaaga minu elus midagi enamat plaanis kui ainult jalgpallimängud.”

Õnneks teenib Indreku kõrval ka abikaasa Regina. Tuleb tunnustada, et pastorite elu kõige suuremate ohtude seas on rünnakud meie peredele. Kuidas kavatseb Indrek oma pereaga kaitsmata? – „Vaadates kõrvalt, tuleb nõustuda küll, et pastorite pereae on stressirohke. Kuldar Kaljuste ütles kord, et paljud mehed otsivad tasakaalu, kuidas ennast jagada. Kui me mõistame, et meid on nendeks rollideks kutsutud, siis annab Jumal ka oskuse neid täita. Jumal on kutsunud mind pastoriks, abikaasaks, tulevikus oma lastele isaks, ja samas vanemaks vennaks jalkapoistele. Loo-

dan, et Jumal annab piisavalt tarkust, et teadvustada inimestele õigesti, millal on aeg kodu jaoks. Siis mind kätte ei saa. Püsiva kättesaadavusega võin ju anda ka valet eeskju. Kui ma kõigele alati „Jah!” ütlen, tuleb see lubamatu hinnaga. Nii on aus „Ei!” parem kui enese ribadeks tõmbamine.”

Kibelen veel Märjamaa lugusid kuulda...

„Märjamaal on läbi aja, peamiselt noorte- või talvelaagrites, oma elu Kristusele andnud seitse noort. Kahjuks pole hiljem mitme elus järgnenud vaimulikku kasvu ja nad on jäänud vaimulikeks imikuteks. Nende näidete kaudu rääkis Jumal minule ja Reginale, et me peame teenima nende imik-kristlaste kõrval. Paljud nendest, kellega neli aastat tagasi sõpradeks saime ja kes olid sel ajal veel lapsed, on tänaseks sirgunud noorukiteks.

Üks tüdruk ütles mulle ja Reginale hiljuti sõnad: „Kui peaksin otsustama noormehega suhtesse astumise osas, siis ma ei teeks seda teiega konsulteerimata.” Selline usaldus teeb rõõmu.

Üleeile suhtlesin ühe poisiga, kellega ma ei ole kohtunud 7-8 kuud. Ta väljendas, kui oluline on minu roll talle. Ehk on Märjamaa noorte sekka peidetud tähendamissõna külvajast – Jumal ei ole andnud kiiret võrsumist, vaid hoopis noori, kes kannavad tulevikus sajakordselt vilja. Näen Märjamaal püsivaid suhteid, mis on pidanud vastu ajatestile.”

Mis Indrekut motiveerib? – „Pastoritööle tulemise neljaastane eellugu on näidanud, et on päevi, kus igasugune motivatsioon on kadunud. Oleme kogenud tagasilööke ja rünnakuid. See, mis on meid püsima jätnud, on meie sisse pandud vankumatu armastus inimeste vastu Märjamaal. See armastus lihtsalt ei lähe ära. Prohvet Jeremija tahtis samuti aeg-ajalt alla anda, aga Jumala armastus oli tema sees „nagu tuli”. Seesama tuli on meie sees ja me ei suuda ümber mõelda. See on, mida inimesed Märjamaal vajavad ja mida meid on kutsutud praegu jagama.” ■

- Jumala armastus oli
- tema sees „nagu tuli”.
-
-

◀ Indrek ja Regina Märjamaa „tuumiknoortega” väljasõidul Kuressaares jaanuaris 2018. Foto: Hans-Heiki Metsamaa.

TA SAI SELGUSE, ET
VORMI TULEB MUUTA,
SEST SISU ON NII HEA
JA VÕIMAS.

Jumal koolitab endale kaastöölisi

- Veikko Vösu, Nõmme baptistikoguduse pastor
- Foto: erakogu.

KUTSE KOOL JA ÜKSIKVANEMA KOOLITUS

„Mina istutasin, Apollos kastis, kuid Jumal laskis kasvada. Nõnda siis ei ole midagi see, kes istutab, ega see, kes kastab, vaid Jumal, kes kasvatab” (1Kr 3:6–7).

„Ma ei taha, ei viitsi ega näe asjal mõtet. Tegevust on niigi palju... No milleks mulle see...!” – Need olid ausad mõtted, kui ma kuulsin 2016. aasta sügisel KUSi Kutse Koolist. Kuid kuna mind oli sinna kirja pandud, peaaegu et minu teadmata, ja sees oli JAH, siis nõustusin osalema. Pean ütleva, et oleksin jäänud paljust ilma, kui ei oleks kuuletunud vaikselt häälele, mis mu sees kinnitas osalemise vajalikkust. See, mida Kutse Kool avas, oli võrratu.

Me olime Nõmme baptistikogudusest Kutse Koolis esindatud kahe tiimiga. Kõik tiimid pidid valima projekti, mis on kogukonnale suunatud, teeniv, midagi, mis puudutaks meid ümbritsevaid inimesi ja ühtlasi kajastaks Jumala armastust nende suhtes. Vanemate tiimis, kuhu mina kuulusin, palvetasime üheskoos ja lõpuks valisime projekti teemaks „Üksikvanemate koolitus”. See koosneb korra nädalas toimuvast neljast koolituspäevast.

Alustasime küsimusega MIKS, nii nagu seda on aidanud sõnastada Simon Sinek oma raamatus „Alusta MIKS küsimusega!” Simon usub, et need, kes on küsinud kõigepealt MIKS küsimuse, on edukamad kui teised. Me soovisime alustada õigest otsast. Paljude palvete, kohtumiste ja tunde kestnud ajurün-

nakute järel jõudsime vastuseni. Me teeme üksikvanema koolitust sellepärast, et me päriselt hoolime lapsevanematest, kes on lapsele nii ema kui isa eest, ja teiseks, näeme antud koolitust evangeelse platvormina.

„Jumala ja Isa silmis puhas ja laitmatu jumalateenistus on käia vaatamas vaeslapsi ja lesknaisi nende viletsuses” (Jk 1:27a). Me nägime, et tänased lesknaised on tihti just need, kellele me koolitust olime plaanimas, mitmed tulid ja neile meeldis.

2017. aasta alguses plaane tehes, palvetades ja Jumala tahet otsides tajusime vajadust taas Üksikvanema Koolituse järele, millele võiks järgneda Alfa-kursus. Seekord oli osalejaid üle kahekümne. Kes olid neljapäeva õhtul tulnud, ei tahtnud lahkuda. Meeldisid atmosfäär ja teemad, mis kõnetasid. Küsimuste hulk peale ettekandeid ei tahtnud lõppeda, hoolimata hilisest kellaajast.

ALFA-KURSUS

Alfa-kursuse üks ellukutsujatest, täpsemini kaasateenijatest, anglikaani piiskop Sandy Millar on öelnud ühes oma intervjuus: „Me kõik, sina ja mina oleme osa suurest erakordsest Jumala plaanist, et tema arm võiks maailmas avalikuks saada. Me kõik oleme osa Jumala liikumisest. Nicky Gumbel ütleb, et tema ei alustanud Alfat. Tehniliselt on see õige. Alguse juures olid mitmed inimesed. Kuid Nicky nägi kursuses potentsiaali. Ma räägin alati, et

kui midagi head toimub, ja ma ei räägi praegu Nickyst, vaid endast, siis juhtub see peaaegu alati sõltumata meist. Kuna see on Jumala plaan ja me kõik oleme osa sellest. Sageli on meie osa tema plaanis suhteliselt väike.

2017. aasta maikuu Londonis Alfa konverentsil kõneles Sandy Alfa-kursuse algusaegadest. Ta kirjeldas toleaeget Holy Trinity Brompton Anglikaani kirikut. Koguduses käis sel ajal koos u 50 inimest, kelle keskmine vanus oli 70. Sandy ütles, et 80ndatel oli aeg pisut erinev tänasest päevast. Muudatustele vaadati väga kõhklevalt. Oldi harjutud sellega, mis on, ka sellega, et kirik vaikselt välja sureb. Sandy uskus muutusesse. Paludes ja Jumalat otsides sai ta selguse, et vormi tuleb muuta, sest sisu on nii hea ja võimas. Teisisõnu – Jeesus on seesama eile, täna ja igavesti, aga kuidas me teda ja tema sõnumit edastame, see peab olema kõnetav. Läks palju aastaid. Täna on Jeesus kasutanud Alfa-kursust sellisel, et igal pühapäeval on neil mitu teenistust puupüsti täis kirikus. Lisaks on veel neli katedraali, kus on analoogne muutus toimunud. Inimesed kohtuvad elava Jeesusega ja nende elud muutuvad. Võimas sisu on tänu uuele vormile puudutamas inimeste südameid.

Nõmme baptistikoguduses tegime palveid, et mõista, kas nüüd, kui teine „Üksikvanema kursus” läbi saab, on aeg teha Alfa-kursust? Meil oli kahtlusi ja kõhklusi, kuna meeskond oli kujune-

mata. Uskusime, et kui see on Jumala plaan, siis küll see tuleb kuidagi meieni nii, et me mõistame. Sinnamaani olime passiivselt aktiivsed. Jumal vastas meie palvetele viisil, mida me ei oodanud. Meie Alfa-töö juht pani kirja Eesti Alfa kodulehele, et me oleme kursust teemas. Selle teate kaudu võttis ühendust üks noor paar ja uuris, millal kursus algab. See oli päästikuks Alfa-tiimile. Oli selge, et Jumal tahab, et me kursuse teeme. Kiirelt korraldusid inimesed, kes tulid ja aitasid. Olid olemas köögi-tiim ja grupijuhid. Meie Alfa-kursusel, mis oli reklaamita alustatud, osales üle paarikümne inimese. Nendest mitmed tulid ristimisele. Osa olid juba ristitud ja osa kursuse lõpetanutest ootavad järgmist ristimise võimalust. Jumal ehitab oma kogudust, kui me laseme temal seda teha.

ÕIGE AJA OOTAMINE

„Igal asjale on määratud aeg, ja aeg on igal tegevusel taeva all” (Kg 3:1).

Olen pannud tähele Koguja sõnade-ga väljendades, et igal asjal on oma aeg. Hea sõber Harry Eller ütles kunagi, et kõige raskem tema usuelus on olnud õige aja ootamine. Hea sõber – ära ruti Jumala ajast ette ja ära jää ka maha! Lase lahti oma ettekujutustest ja eelarvamustest.

Üks minu Colorados elavatest sõpradest tahtis väga saada pastoriks. Teda kutsuti ühe väikese koguduse pastoriks, kus ta töötas mõned aastad, kuni seal ei olnud enam kedagi, keda juhtida. Mu sõber vajus masendusse. Ta enesekindlus langes, ta arvas, et on kõige mõttetum mees maailmas. Lisaks arvas ta, et Jumal ei hooli temast, rääkimata armastusest tema vastu. Ühesõnaga, mees oli kahe kõva kivi vahel ja väljapääsu ei paistnud. Isegi see väike kari oli talle olnud liiast. Peale pikki kuid võttis ta aega palveks ja paastumiseks. Ta otsis Jumala tahet. Ühel hetkel sai ta südamesse kutsuda paar sõpra ja alustada väikese palveringiga oma kodus. Ta tundis, et see on, mida Jumal tahab, et ta teeb. Aeg läks ja sellest väikesest ringist kasvas suurem ring. Täna – aastaid hiljem – on see tuhandete liikmetega kogudus, lisaks on rajatud tütarkogudused.

Ma küsisin sõbralt, mis muutuse põhjustas? Ta vastus oli lihtne. Esimesel korral tahtsin ise kõike juhtida ja määrata. Teisel korral tegutses Jumal

ja mina olen tänulik, et saan sellega kaasas olla.

Tihti oleme kuulnud palveid, tõenäoliselt olen isegi nii palunud: „Jumal tule ja õnnista meie tööd!” Selle asemel oleks ilmselt õigem paluda: „Jumal, näita meile palun, mida sina oled tegemas, luba meil sellest osa olla!”

Jumala ajaraamid on laiad – ta koolitab meid olema kannatlikud. Me võime ja saame oma initsiatiivil ka asju tehtud, kuid küsimus jääb, mis hinnaga ja kui palju sellest lõpuks kasu on – kas vili jääb? Liiga palju on kuulda, kuidas inimesed kogudustes läbi põlevad ja peale sarnast kogemust üldse kogudusest eemalduvad. See ei ole kindlasti Jumala plaan.

Soome sõbrad tavatsevad öelda: tegutseme Rahust lähtuvalt. Vahel me uputame ennast tegevustega nii, et ei kuule vaikset, tasast sosinat enda sees. Sosina kuulamiseks on vaja vaikust ja rahu. Meie omad agendad tasub maha panna ja kuulata, mida Kõigeväeline kõneleb. Ärme teeme ka seda viga, et me aktiivse tegevuse taha peidame oma katkise mina, pettumuse, frustratsiooni. Jumalat ei huvita niivõrd meie tegevus, kuivõrd meie olemus. Ta soov on tulla meie ellu, muuta seda Püha Vaimu läbi, teha meid terviklikuks, valguse kandjaks. Täita meid iseendaga ja liikuda meie kaudu kaasinimeste heaks.

KOKKUVÕTTEKS

Jumal on meid armastanud ja kutsunud oma kaastöölisteks, mitte vastupidi. See on kuninglik kutse. Jeesus on Püha Vaimu kaudu väljendanud oma tahte ja teeb seda jätkuvalt elavaks oma sõna kaudu. Jeesus juhib meid ja ootab, et me suhtleksime temaga ja kuuletuksime talle.

„Teie olete mu sõbrad, kui te teete, mida ma teid käsin. Ma ei nimeta teid enam orjadeks, sest ori ei tea, mida ta isand teeb. Teid olen ma nimetanud sõpradeks, sest teile olen ma andnud teada kõik, mida ma olen kuulnud oma Isalt. Teie ei ole valinud mind, vaid mina olen valinud teid ja olen seadnud teid, et te läheksite ja kannaksite vilja ja et teie vili jääks. Mida te iganes Isalt palute, seda ta annab teile minu nimel. Selle käsu annan ma teile: armastage üksteist!” (Jh 15:14–17).

Olgem Jumala kaastöölised, et ta võiks meile ühel päeval öelda – hästi tehtud, sa hea ja ustav sulane! ■

JUMALAT EI HUVITA
NIIVÕRD MEIE TEGEVUS,
KUIVÕRD MEIE OLEMUS.

Nõmme baptistikoguduse Alfa kursuse meeskond koos lõpetajatega detsembris 2017. Foto: Veikko Vösu.

Toronto sõrmejäljed Bosnias

■ Jael Puusaag, Bosnia misjonär

▲ Jael koos Bihaći kristlaste ja oma rühmakaaslastega Bosnia koguduste ühises suvelaagris. Toronto rahad katsid kohalike osavõtumaksud.

▲ TEBK välismisjoni toimkonna töö lõpetamise pühapäev Torontos. Jaeli kõrval on Viive Palias-Medri. Ees vasakul on Maire Polashek ja paremal Erika Kattai. Pildilt puudub Kalle Medri.

Sügisel käis Teekäijast läbi uudis, et Toronto Eesti Baptisti Koguduse (TEBK) välismisjoni toimkond lõpetab detsembris oma tegevuse. Aastavahetuseks jõudis paljudeni ka nende viimane infoleht Misjonipõldudel, kus nad rääkisid oma toimkonna tööst ja projektidest. Nende töö ametlik algus oli aastal 1964. Järgnevatel aastakümnetel aitasid nad paljusid misjonäre. Nende armastusetöö sõrmejäljed on ka minu elus ja Bosnia-Hertsegoviinas.

MINU BOSNIA-TÖÖ TAGALA

Oli jaanuar 2000. Mina olin Rootsis piiblikoolis ja valmistusin suvel minema kaheks aastaks Bosniasse. Olin juba saatnud

liitumisavalduse rahvusvahelisele misjoniorganisatsioonile OM International (endise nimega Operation Mobilisation). Nende tingimus oli, et iga misjonär peab ise leidma endale finantstoetajad. Mulle oli saadetud vajaminev kuu eelarve eluks Bosnias. Teadsin, et ei saa kodumaalt lahkuda enne, kui kogu mainitud summa on koos. Eestis oli tol ajal veel sügav majanduskriis ja välismisjoni mõte oli samuti võõras. Olin juba võtnud kontakti paljude Eesti sõpradega ja mitmed olid lubanud ka aidata, aga nende igakuiste annetuste kogusumma oli mu eelarvest vaid viiendik. TEBK välismisjoni toimkond oli juba aidanud mul Rootsi saada, nii pöördusin abipalvega uuesti nende poole. Mu rõõm oli suur, kui sain positiivse vastuse. Nad lubasid esimestel aastatel katta poole mu igakuisest eelarvest! Jumal lisas ka teise poole ja augustis lahkusin teadmiselega, et kogu mu Bosnias vajaminev elamisraha on koos. See oli paljudele, ka mulle endale, suur Jumala ime!

Välismisjoni toimkond toetas ustavalt terve mu Bosnias oldud aja vältel. Summa varieerus aastate jooksul, aga vähemalt kolmandik mu igakuisest eelarvest tuli alati nendelt. Võisin oma tööd teha rahu ja kindlustundega, sest teadsin, et mu ustavad toetajad ja palvepartnerid täidavad alati oma lubatud osa.

ABI BIHAĆI KOGUDUSELE JA KOHALIKELE KRISTLASTELE

Meie kogudus Bihaćis sai samuti Toronto inimeste õnnistustest osa. Kaks-kolm korda aastas sain välismisjoni toimkonnalt eriannetuse koguduse töö heaks. Bosnia on majanduslikult väga raskes seisus riik ja enamus kohalikke kristlasi on töötud. Seetõttu on ka nende koguduse kassa päris tühi. Kõik meie ühisüritused ja kohalikud projektid sündisid välisannetajate abiga. TEBK välismisjoni toimkond oli meie kuldsponsor! Bihać asub teistest Bosnia linnadest kaugel ja meie kristlased tundsid end sageli muust maailmast isoleerituna. Toronto rahad aitasid meil osaleda ülebosnialistes kristlikes suvelaagrites ja saada uut innustust Balkanimaade ühistel konverentsidel. Rõõmustasime alati siiralt, kui Toronto uus annetus saabus just õigel ajal – enne osavõtumaksud viimast tähtaega! Paljude inimeste elud muutusid nende ürituste ajal –, aga ilma välisabita nad ei oleks saanud sinna minna.

Jõulude ja aastavahetuse ajal sai meie kogudus alati „Operatsioon Jõululaps” kingipakke. Pakid ise tulid tasuta annetusena, aga iga kohalik kogudus pidi ise katma oma programmide ja transpordikulud. Meie rentisime igal aastal veoauto ja viisime kohalikesse külakoolidesse ligi 1500 kingitust. See oli paljudele sealsetele lastele ainuke jõulukink ja esimene kokkupuude Jeesuse järgijatega. Fantastiline oli vaadata laste suuri naeratusi ja kuulata nende rõõmukilkeid pakkide avamisel. Kui poleks olnud Toronto koguduse rahasid, ei oleks me saanud midagi teha. Nüüd aga on meie koostöö tulemusena terve Bihaći maakond külvatud täis Jeesuse armastuse sõrmejälgi.

Jumala abiga sain ise olla Torontos just sellel pühapäeval, kui välismisjoni toimkond oma töö lõpetas. Rõõmustasin, et sain neid kõiki veel näha ja tänada nende ustavuse ja abi eest. Usun, et lõikuse Issand ütleb neile: „Hästi tehtud, sa hea ja ustav sulane!” ■

Eestlaste misjonirajad laias maailmas

■ Helina Voogne, EKB Liidu misjonisekretär

Viive Palias-Medri kirjeldab viimases TEBK välismisjoni toimkonna väljaandes Misjonipõldudel, kuidas 1944. aasta sügisel põgenes hulk Eesti usklikke läbi Rootsi ja Saksamaa Kanadasse, Ameerikasse ja Austraaliasse. Peagi sai Toronto eestlaste suurimaks keskuseks vabas maailmas ja rajati Toronto Eesti Baptisti Kogudus. Üsna kohe alustati ka misjonäride toetamisega, mida abipastor Hillar Palias julgustas lausega: „Kasutame meile antud võimalust.“ Koguduses asutatud välismisjoni toimkond pidas järjekindlalt misjoniteemalisi koosolekuid, tutvustas eesti misjonäre ja nende vajadusi ning alustas toetusgrupi töoga.

Toetatavad misjonärid tegutsesid praktiliselt üle kogu maailma – näiteks Valdemar Teksel asutas lastekodusid ja koole Argentiinas ja Paraguays. Elvine ja Valter Kimberg töötasid Lõuna-Aafrikas suulude keskel ja rajasid seal kogudusi, lasid ehitada 18 kirikut ja töötasid tuhandete laste ja vangidega. Esther Sirotkin töötas misjonärina Egiptuses ja Eritreas. Esther oli oma hariduselt meditsiinitöötaja ja omandades kohalikud keeled väga kiiresti. Tema töö oli õnnistusrikas – haiged said ravi lähemast ja kaugemast ümbruskonnast ning tekkis vajadus kiriku ehitamiseks. See valmis 1979. aastal. Peamine toetus ehituseks tuli TEBK kaudu. Äsja EKB Liidu kogudustesse jõudnud infoleht Misjonipõldudel NR83 annab sellest suurest tööst kauni ülevaate.

Eesti taasiseseisvudes avanes võimalus toetada kodumaa noori misjonäre juba nende ettevalmistusest alates. Toetust on saanud Evelyn Apinis perega (Läti), Daily Adam perega (Kosovo), Tõnis Roosimaa perega (Hiina), Egon Sarv perega (Indoneesia), Toivo Perend (Sambia) ja peale piiblikooli misjonipõllule siirdunud Külvi Unger perega (Wycliffe'i piiblitõlkijad) ning Jael Puusaag (Bosnia).

Siinkirjutajal on võimalus olnud tänu Torontost tulnud abile mitmetele noorterühmadele misjonikogemuse andmine. 2015. aastast alates on eesti rühmad käinud misjonitööd proovimas Bosnias, Kosovos, Leedus ja Gruusias.

2016. aastal Leedus misjonireisil käinud Marit kirjutas hiljem: „Ma tahan südamest tänada neid inimesi, kes tegid Leedu misjonireisi mulle ja mu kaaslastele võimalikuks. See reis oli hea võimalus teenida Jumalat läbi erinevate viiside. Me korraldasime koosolekuid, jagasime julgustavaid sõnumeid Jumalalt, palvetasime inimeste vajaduste eest ja ülistasime Teda koos erinevatest rahvustest inimestega. Samuti aitas meie rühm teha programmi noortelaagris. Võisime olla valguseks noortele, kes veel ei tundnud Jumalat. See misjonireis oli minu jaoks kinnitus Jumalalt, et Ta on mind juhtimas läbikatsumisele. Samuti kogesin ma palveväge. Meie rühma koosolekud, igal hommikul ja öhtul ning eriti ka enne reisi, olid vaimselt väga ülesehitavad. Jumal andis mulle ja teistele rühmaliikmetele julgust astuda välja, palvetada kõva häälega teiste inimeste eest ja jagada tunnistusi sellest, kuidas Jumal on meie elusid muutnud. Ma usun, et Jumal jätkab oma head tööd meie kõikide sees. Ma

▲ ▲ Wycliffe'i piiblitõlkijatena misjonipõllul teeninud Ungerite perekond. Foto: Ungerite kogu.

▲ 2015. aastal ehtasid eesti noored Kosovos mänguväljakule maja. Foto: Andreas Preisfreund.

olen väga tänulik iga palve ja kogu rahalise toetuse eest. Üheskoos võisime üles näidata Jumala armastust ja olla positiivseks mõjuks nii paljude Leedu inimeste elus.”

Inimeste arv, kes pole kunagi kuulnud Jeesusest, on viimase 30 aasta jooksul kahjuks suurenenud. Võtkem seda aga mitte kui heidutust, vaid kui julgustust – maailmas on ruumi veel paljudele Eesti misjonäridele ja nende ustavatele toetajatele, palvetagala pakkujatele ning lühiajalistes misjoniprojektides osalejatele.

Meie tänu on tohutu kogu selle suure abi eest, mis tänu TEBK välismisjoni toimkonnale üle maailma laiali on läinud. Nüüd on aeg siin Eestimaal teatepulk üle võtta ja kasutada meile antud võimalusi! ■

„Rändur, vaata Jeesusele” – koor marsib lauldes läbi kiriku, vägesid juhatab koorijuht Marika Kahar – nii nagu 50 aasta eest. Foto: Heldur Kajaste.

Oleviste noortekoor meenutas kuldseid kuuekümnendaid

■ Külvi Kuusk, koori vilistlane

Jõuludeelne Oleviste noortekoori vilistlasõhtu tõi kokku üllatavalt palju inimesi. Kui tähtis oli neile koor, seda aitavad mõista vilistlaste järgnevad mõtteavaldused.

KIRIKUNOOR NÕUKOGUDE AJAL

Noortekoori loomise ajaks oli Stalini-aegne hirmuvalitsus asendunud vabamate oludega. Eestlaste teadlikkus laias maailmas toimuvast kasvas – agaralt kuulati Soome raadiot ja Ameerika Häält, vaadati põhjanaabri telekanaleid. Tallinn-Helsingi laevaliini ava-

misega hakkas käima külalisi vabast maailmast. Oli miniseelikute, hipiliumise ja biitlite aeg. 1968. aasta Praha kevadele elas rahvas kõigest südamest kaasa ja vaikimisi tekkis lootus inimnäolise sotsialismi ning isegi iseseisvuse võimalikkusele. Need unistused purunesid sama aasta sügisel.

Kogudustes kasvas uus teismeliste põlvkond. Kodus ja kirikus räägiti teist juttu kui koolis, kus valitses usk tehnika piiramatusse progressi ja Jumala jaoks ei jäänud ruumi. Usklikke naeruvääristati, pioneeriks astumisest

keeldujad olid klassis vastuvoolu ujud. Kui palju oli neis lastes seesmist tugevust? Kui paljud kõhklesid oma südames – võib-olla on õpetajatel õigus ja Jumalat ei olegi olemas?

VILISTLASED MEENUTAVAD

Lauljate ja koorijuhtidega rääkides jääb kõlama mõte, mida üsna täpselt sõnastas Paul: „Noortekoori aeg oli elu baasväärtuste kujunemise aeg ja see ühendab meid senini. Nagu ühest suust rõhutati ka kooris leitud mõtetatut sõprust ja vaimulikku tuge.”

„See oli maailmavaate kujunemise ja oma koha otsimise aeg. Mulle oli see elutee algus koos Jumalaga” (Marika). „Minule tähendas noortekooris laulmine usurahva juurde jäämist. Ka mina otsisin „oma teed”, kristlikus peres üleskasvanud noorena oma suhet Jumalaga. Küsimusi ja kahtlusi jätkus küll, kuid iganädalane kokkutulek aitas teha õigeid valikuid” (Anne).

„Siin tutvusin usklikke noortega ja hakkasin järjepidevalt Uut Testamenti lugema. Võtsin osa koori üritustest ja pooleteise kuu möödudes sain usklikuks. Õppisin Tallinna konservatooriumis koorijuhtimist ja noortekooriga

◀ Detsembris 1967 peeti Liivia ja Raivo Kausteli pulmapidu ning terve noortevägi oli neile laulmas. Foto: Liivia Kausteli erakogu.

oli võimalus oma eriala praktiseerida” (koorijuht Marika).

„Kooriproovidest saadud vaimne jõud kandis terve nädala. Oli hetki, kui tuli klassi ees oma usu kohta aru anda. Kristlaseks olemine nõudis julgust ja vaimset tugevust ning just seda noortekooris käimine andis” (Eve).

„Noortekoori tähendus oli olulisem, kui tollal arvata oskasin. Sain osa mõtestatud sõprusest ja ettevõtmistest, mis kantud meie õpetajate ja vanemate headest soovidest ja palvetest” (Helja). „Minu elus tähendas koor seda, et oli kindel eesmärk olla kirikunoortega koos. Oli alati põnev minna harjutusele ja näha tuttavaid” (Enn). „Tulin Tallinna – kogenematu ja eluvõõras noor maatüdruk. Noortekoor oli turvaline ja arendav koht, kus leidsin sõpru ja mõttekaaslasi. See andis ka aluse usuelule” (Tiiu). „See koor oli tõeliseks majakaks, mis andis tulevikuks selge suuna. Teismeeas ei mõju nii palju õpetused kui just isiklik eeskuju. Meil oli see luksuse, et nendeks olid Tulli ja pastorid” (Ülle).

„Kooril oli oma kindel roll väärtuste mõistmisel ja praktiseerimisel. Nagu ühendav eetilise vundament, millele me ehitasime oma hoone nii, nagu mõistsime ja suutsime. Ja laulurõõm veel kõige krooniks” (Paul).

LAULURÕÕMU OLI PALJU

Ühislaulmise lummus ühendas ka nüüd. Nooruses õpitud laulude uus väljalaulmine tõi laviinina mälestusi ja võttis paljudel silma märjaks.

„Mõnest laulust sai jultus terveks nädalaks. Arvan, et ühine tunnetus Jumalast ja sellest, mis teeb muusikast hea ja elusa – see ongi see, mis meid ühendab. See on kooslaulmise ja -kogemise sõnuleletamatu vaimne keemia, mida tunnevad muusikud, kes on õppinud hingama ühes rütmis ja saavad aru pisimastki vihjest. Oleviste noortekoorile on olnud inspiratsiooniallikaks Tema ise – ürgjõuline inimese ja Jumala vaheline armastuse ja igatsuse suhe, mida otsib ja igatseb see Vaim, kes meis elab” (koorijuht Ingrid).

„Laulud olid väga hästi meeles, see oli fantastiline. Oli innukus ja jällejärgemise rõõm koos suure hulgaga laulda ning lootus olla kord seal, kus laul ei lõpe” (koorijuht Marika).

„Kooriharjutused olid alati ette valmistatud – nagu head koolitunnid. Noored kaasati töösse, pidime oma noote kirjutama ja teksti pähe õppima. Usun, et minu muusikutee valik sai teoks just tänu Tullile. Tema fantastiline orelimänguoskus, koorijuhtimine ja armastus noorte vastu andsid mullegi tõe muusika kasuks otsustada. Olen tänulik armsale Tul-

lile, kel oli tulevikuvaadet ja julgust, võimude keelust hoolimata, teha seda tööd pühendumuse, tarkuse ja suure armastusega. Kokkutulekul oli rõõmsaks üllatuseks, et kahe proovi järel hakkas koor kõlama nii nagu endistel aegadel. See kaunis kooskõla ja üllatav nooruslik värv – ei oska seletada seda fenomeni” (Ülle).

KOOR KASVATAS VAIMULIKULT

„Eks see oligi ju esimene kaasalöömine koguduse töös – esimene kirikukoor minu elus, esimene piiblikool, esimene arusaam, et olen osa Oleviste kogudusest” (Virge). „Muusika kõrval ei saa unustada tugeva vaimuliku vundamenti ladumist. Kuigi mälu ei ole tollastest ettekannetest enam suurt midagi säilinud, on jäänud loogiline ja põhjalik teadmine olulisest, pühast ja püsivast. Usk Jumala sõna ainutoimivasse väesse kui elu põhiväärtusesse – see on põhjaankur, millega osati meid kõita selle Kalju külge, kes tormides lõpuni vastu peab. Kindlasti oli valge valgus ja must mustem, piir lubatu ja keelatu vahel konkreetsem, kuid võib-olla tänu tol ajal paika pandud pidepunktidele on meil praeguses tolerantsusest ja liberalismist nõretavas, igasuguseid piire hülgevast ideaalmaastikus lihtsam oma usku säilitada” (koorijuht Ingrid).

„Lisaks muusikalisele arengule pak-

„16. detsembri 2017 kokusaamine oli kui äratundmine – sa oled oma! Hoolimata sellest, et mõni nägu või nimi võõras oli. See tempel sai omal ajal nii kvaliteetselt meisse loõdud, et seda ei kustuta ei aeg ega uued tuuled” (koorijuht Ingrid). Foto: Heldur Kajaste.

▲ Pilt kooritöö köögipoolele: tüdrukutepund Marika juhatusel oma osa õppimas, poisid taga-pool järge ootamas, tädi Tulli keskendunult õiget noodirida jälgimas. Ees klaveriäärel paistab meie viiulivõtmega noodiraamat. Foto: Marika Kahari erakogu.

kusid olulist osa harjutustele eelnevad vaimulikud sõnavõtted ja ühised palved. Kord sain pärast vend Tärge sõnavõttu, palve ajal, selge kutse pühendada end vaimulikule tööle ja soovi end selleks piiblitundmises ette valmistada” (Peeter).

PILVEPIIRILT VAADATES

Aega on nüüd piisavalt palju möödunud, et anda aus hinnang noortekoori tegevusele nõukogude ajal. Koguduslik elu oli kirikuseinte vahele surutud ja sinna pidanuks ta võimude soovil hääbuma. Tegelikkus oli aga teine. Aktiivseks muutunud noori kristlasi ei rahuldanud vaid turvaline pesake koguduse rüpes. Eestis oli samal ajal

Oleviste noortekoor 50 aastat tagasi oli tolle aja Eesti kristlaste kangelastegu.

tõusmas – küllap ka tänu hipiliikumisele ja Jeesus-revolutsioonile – uus huvi kristluse vastu. Kirikunoored, kes hakkasid oma usust rääkima, aitasid oma sõpru üle koguduste kõrge lävepaku.

„Oleviste noortekoor 50 aastat tagasi oli tolle aja Eesti kristlaste kangelastegu. Kangelaslik oli eelkõige kiriku vastutavate isikute julgus Jumala sõna rohkem kuulata kui inimese sõna. Uus põlvkond kristlikke noori kujundasid kõigi võimatuste kiuste uue kirikukultuuri: kogudustesse toodi uus kristlik muusika, edendati kaasaegset noortetööd, ületati konfessionaalseid barjääre ja inspireeriti tervet kristlaste põlvkonda mitmesuunalisteks loomingulisteks arenguteks ka väljaspool Oleviste kogudust” (Ingmar).

Noortekoor oli paik, kuhu tuldi ja kust mindi taas edasi. Kollektiiv arenes ja muutus üha professionaalsemaks. Kuid algtuumikust laienes ka võrgustik üle Eesti. Siit on läbi käinud Sela, Oikumene ja Effataa lauljaid, Eesti kultuuritegelasi ja vaimulikke. Ainult Jumal teab, kui kaugele need jõujooned välja jõuavad.

„Elus on nähtamatuid seoseid, tore on neid siin-seal märgata! Tallinnas õppivad noored viisid koju minnes kaasa ka midagi Olevistest ja mitmes paigas Eestimaal läks käima tore noortetöö. Küsisin Andres Mustonenilt noortekoori tegevuse kohta. See oli vaimne ärkamine, oli vastus. Sellel oli arvestatav mõju hilisemale Hortus Musicusele. Arne Hiiob on öelnud, et tema vaimse äratuse osaks olid gregoriaani laulude plaadid Hortuselt, milles jälle

omakorda oli tunnetatav see käivitav ja elavaks tegev vägi” (Joosep).

„See oli esimene Tallinnas elavate ja õppivate kristlike noorte poolleagaalne kokkusaamise koht. Kui loetleda täna tunnustatud ja juhtivaid vaimulikke Eesti erinevates kirikutes, kes leidsid oma kristliku tee alguse noortekoori ringkonnas, tuleks loetelu pikk” (Ingmar).

PILK MINEVIKKU TIIVUSTAB

„Olen väga tänulik neile, kes aitasid juubeliüritusel teoks saada! Tundsin siirast rõõmu tuttavaid laule lauldes ja üle aastakümnete taas koorikaaslasi nähes. Tajusin täiesti uuel moel, kuidas Oleviste kogudus ja noortekoor – Ontika kogudus – on olnud minu usutee kodukoguduseks, mis esimese vaimse leivakoti mu teele kaasa andis. Südamest tulev aitäh!” (Anne).

„Oleme 60ndate põlvkond ja kujundatud tolle ajastu kultuurirevolutsiooni vaimust. Meis on sisemine tung astuda välja raamidest ja meeletu riskivalmidus. Me pole muutunud, oleme jäänud elurõõmu otsijateks ja entusiastideks kogu eluks – vaadaku siis tänapäeva noored meid ja imestagu” (Ingmar).

Loe ka: Peeter Roosimaa. „Oleviste noortekoori esimene aasta”. Teekäija 1/2011. ■

▼ „Ontika kogudus” 1968. Selliste jõmmidega matkale minek nõudis tädi Tullilt suurt organiseerimisvõimet ja tublisti usujulgust. Pakkide mõtmeid vaadates kindlasti ka füüsilist jõudu. Foto: Heldur Väljamäe.

787 puudustkannatavat last said JÕULUÜLLATUSE

- Laura Maide, Sõbralt Sõbrale turundus- ja kommunikatsioonijuht
- Fotod: Sõbralt Sõbrale fotokogu.

▼ Lastel oli pakside üle siiralt hea meel. Ikka hõikas üks ja teine: „Vaata, mis mina sain!” Kõige rohkem tunti rõõmu maiustustest.

Detsembris oli Sõbralt Sõbrale taaskasutuskauplustes üle Eesti jõulukampaania „1=2” – iga jõulukingituseks tehtud ostu pealt lubas ettevõtte omakorda teha paki ühele puudustkannatavale lapsele. See sai võimalikuks EKB Liidu koguduste ja välispartnerite abiga.

Kokku andis oma jõuluostust Sõbralt Sõbrale müüjatele märku 787 klienti – täpselt sama suur arv kingitusi pidi ka vähekindlustatud lasteni jõudma. Kohalikud ja Rootsi partnerid toetasid ettevõtmist jõulupakkidega, mis sisaldasid mänguasju, kooli- ja kunstitarbeid, spordivahendeid, kommipakke, riideid, ehteid jmt. Saksamaalt saabus toiduabi. Kaugematesse piirkondadesse saatsime raha, mille eest kohalikud abilised ise pakid kokku panid.

Kingitused aitasid ära pakkida ja laiali jagada vabatahtlikud mitmetest kogudustest. „Vahendaja roll oli nii tore ja emotsionaalne,” ütles pakke jagamas käinud Mari. „See rõõmu nägemine on ikka üks suur kingitus,” lisas ta. Mari kaudu jõudsid kingitused väikese maakoha kodugrupi peredeni, kes elavad üldjuhul palgapäevast palgapäevani ja kellel jääb pigem puudu kui üle. Pakid valmistasid neile seetõttu tõelist heameelt. „Emad rõõmustasid väga toiduasjade ja laste kingituste üle – mitmed ütlesid, et poleks jaksanud neile ise miskit osta,” ütles Mari. Ta lisas, et erilist tänu tunti uutest lasteriistetest. „Enamik nende perede lapsi uusi riideid endile lubada ei saa, kantakse suuremate õdede-vendade omi ja teise ringi riideid.”

Ka Elme, kes käis pakke jagamas Ala Lasteaias ja Põhikoolis ning Ritsu Lasteaias, kinnitas, kui südantsoojendav oli kingitusi üle anda. „Ala kooli jõudes olid kooli- ja lasteaialapsed meid ilusti saalis ootamas. Suureks üllatuseks nad isegi esinesid meile, luuletusi lugedes ja lauldes,” ütles ta. Ritsu lasteaias pakside üleandmist Elme pealt ei näinud, ometigi sai ta mõni päev hiljem ühelt lapsevanemalt tänusõnumi. Lisaks pörkas ta poes kokku teise ema ja kahe väikese lapsega, kes küsisid temalt, kas ta on Elme. „Kui vastasin jah, ulatas naine mulle lillekimbu ja ütles, et need jõulupakid olid nii õigel ajal ning nii vajalikud, kuna kogu pere oli jõulude aegu haige ning lastel olekski jõulurõõm saamata jäänud,” jutustas ta. „Vot see võttis küll sõnatuks ja pisarad silma,” lõpetas Elme.

Tänusoove on jõudnud ka Sõbralt Sõbrale meeskonna ja kogudusteni. Ühe jõuluüllatuse osaliseks saanud suurpere laps ütles, et neil oli tänu saadetud paksidele kodus nii tore jõuluõhtu. Kingikastides leidis midagi igapäevale. „Tüdrukud rõõmustasid rohkem riiete üle ja poisid mänguasjade üle, aga söök ja eriti šokolaadid ja kommid maitseksid meile kõigile väga ja riputasime neid kuuse külge ka,” jutustas tüdruk. „Iga kord, kui panen selga pusa, mis ma sellest pakist endale sain, mõtlen selle toreda õhtu peale ja tuleb soe ja tänulik tunne,” lisas ta.

Jõuluprojekt võimaldas Sõbralt Sõbrale organisatsioonil ja kogudustel taas ühendada andja ja saaja rõõmu. Oleme tänulikud kõigile, kes sellesse ühel või teisel moel panustasid. „Kõige erilisem oligi näha nii suurte kui väikeste siirast rõõmu pealtnäha väikestest asjadest,” võtab paki-jagamise projekti kokku kinke laiali viinud Mari. ■

Radikaalse reformatsiooni kännumurdjate pärand / XI

■ Andres Saumets, Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste peatoimetaja ja Elva baptistikoguduse liige

▲ Michael Sattler. Allikas: <https://www.christian-history.org/michael-sattler.html>

teksti ilmumist Sattler arretereeriti koos mitmete kaasvendadega ja hukati 20. mail 1527. Mõni päev hiljem uputati ka tema abikaasa Margarethe.

Schleitheimi seitse artiklit sisaldasid Šveitsi ristijate liikumisele omaseid põhimõtteid:

- 1) lasteristimise eitamine;
- 2) patuste koguduseliikmete põlu alla panek ehk ekskommunikatsioon;
- 3) leivamurdmine kui koguduse osadus;
- 4) usklike koguduse moodustamine eraldumise kaudu maailmast;
- 5) kogudusepoolne „karjaste” valimine;
- 6) kristliku „mõõgameevalla” eitamine (relvateenistusest loobumine ja ülikondlike ametite eitamine);
- 7) vandeandmisest loobumine.

Neid põhimõtteid järgitakse tänapäevani peamiselt mennoniitide, amišite ja ka hutterlaste seas. Sattler on ka mitme vaimuliku laulu autor, mida tänapäevani mennoniitide seas lauldakse.

Varajastel ristijatel oli veel ebaselge, kas Jumal on neid määranud olema võidukas enamus või kannatav väheemus. Pärast ulatuslike reformiplaanide nurjumist seoses talurahvasõja verise mahasurumise ja zwingliaanliku reformatsiooni eduga otsiti uusi teid. 4. artikkel „Eraldumine maailmast” avab eshatoloogilise perspektiivi ja annab ka teistele artiklitele sügavama mõtte.

Ristijad ei kutsunud üles pelgalt üht või teist asja selles maailmas vältima, neil oli kavas põhimõtteline eraldumine. Nende osaduses on valguse riik, väljaspool seda on pimeduseriik, ning valgus ja pimedus, Kristus ja Beelial, ei saa olla teineteisega osaduses.

Schleitheimi ristijate maailmapilt oli dualistlik ja eraldumine maailmast järeleandmatu: „...kõik, mis pole ühinenud meie Jumala ja Kristusega, pole muud kui jäledus, mida me peame vältima ja mille eest põgenema. Sellega on mainitud kõiki paavstlikke ja paavstivastaseid asju, koosolekuid, kirikus käimisi, veinimajasid, liite ja uskmatute lepinguid ning teisi sarnaseid asju, mida maailm kõrgeks peab ja mida siiski läbi viiakse Jumala käsu vastaselt, vastavalt kogu ebaõiglusele, mis selles maailmas on. Sellest kõigest tahame eralduda ja sellega mitte mingit pistmist omada.”

Otsustava eraldumise võtsid ristijad ette alles siis, kui oli kadunud viimane lootus reformatsiooni käiku oma nägemuse kohaselt mõjutada. Esmalt eemalduti ametlikust, zwingliaanlikust kirikust. Nende eesmärk oli koguduseliikmete vaba usuotsuse alusel rajatud ja ülalt-alla reglementeerimist eitav kogudus. Seda vaba kogudust mõistsid nad algkoguduse taastamisena, see pidi kirikukari abil, mida kehas tas nn Kristuse reegel (Mt 18:15–20), võtma kindla organisatsioonilise kuju.

Kuid Šveitsi vennad eraldusid nõnda ka poliitilisest kogukonnast, olles nende endi sõnul „parem maailm”. Nad loobusid katsetest segada usulist olukorda talupoegade revolutsioonilise aktiivsusega. Pärast mässu mahasurumist vallandusid repressioonid ning kõikjal otsiti taga mässulisi talupoegi ja nende toetajaid, ka ristijaid. Lahtiütlemine revolutsioonilistest eesmärkidest ja patsifismi rõhutamine oli seega eluliselt oluline. Avalikkusele taheti nüüd näidata, et nende reformatsioon ei ole ülemate abil teostatav reformatsioon „ülevalt” ega ka alamkihtide abil vägivallaga teostatav reformatsioon „altpoolt”, vaid hoopis kolmas tee. Siiski

Algus jaanuari 2017 Teekäijas

Šveitsi ristijate eneseteadvuse otsingud päädisid 24. veebruaril 1527 Schleitheimis vastu võetud tekstiga „Mõnede Jumala laste vennalik ühendus, kokku võetud seitsmes artiklis”. See usutunnistus tähistas ühtlasi esimese vabakiriku *institutionaalset* sündi. Eestvedajaks oli Michael Sattler, Freiburgi ülikoolis teoloogiat ja filosoofiat õppinud benediktlaste kloostris endine prior, kes oli reformatsiooni mõjul ordust välja astunud, abiellunud ja 1525. aasta kevadel Zürichi ristijate liikumisega liitunud. Mõni kuu pärast

võimaldab allikabaas väita, et selja-pööramine ülestõusnutele oli pigem revolutsiooniliste nõudmiste piibellik ümbertõlgendamine kui radikaalne uuslooming. Ristijad heitsid Schleithheimis küll väliselt kõrvale talupoegade nõudmised, kuid sisimas tundsid nad nendega solidaarsust ka edaspidi. Talupoegade eeskujul tuli neil samuti arvestada tagakiusu ja surmaga.

Eraldumine toimus vormiliselt ka nn *valedest vendadest*. Tegu oli ristijatega, kes ei hoolinud oma usu konkreetsete tagajärgede eest ja kes võtsid aluseks „*vaimu ja Kristuse vabaduse*”, kuulutades välise vormi tähtsusetuks. Eelkõige peeti silmas Nürnbergi spiritualistlikku ristijat Hans Dencki.

Dencki on nimetatud radikaal-evangelistlikuks reformaatoriks, kontemplatiivseks ristijaks, müstiliseks humanistik, 18. sajandi pietistide ja 19. sajandi liberaalsete teoloogide eelkäijaks ning mittedogmaatilise, eetilise ja tegutsemisele orienteeritud kristluse eest võitlejaks.

Denck õppis Ingolstadt'i ülikoolis, omandas ladina, kreeka ja heebrea keele ning humanistliku mõtteviisi ja asus 1523. aastal reformaator Oekolampadiuse soovitusel tööle Nürnbergi St. Sebaldi kooli rektorina. Seal tegi Denck endale nime dissidendina, toetades Karlstadt'i ja Müntzeri vaateid, ning lasti 1525. aastal ametist lasti.

Ristijatega puutus Denck kokku Šveitsis, kuid tema vaated erinesid paljuski sealsete ristijate tööekspidamistest. 1525. aasta sügisel asus ta elama Augsburgi ja tegutses praktiseeriva ristijana, ristides teiste hulgas ka Hans Huti. Eri-meelsuste tõttu kohalike luterlike reformaatoritega lahkus Denck vabatahtlikult linnast ja siirdus 1526. aasta lõpul Straßburgi. Teda saatis heterodoksi kuulsus ja see pingestas suhteid ka ristijatega, eriti Sattleriga, keda häiris see, kuidas Dencki müstilis-spirituaalstlik vagadus avaldas „laastavat” mõju Šveitsi ristijatele. Denck ei pooldanud eraldumist ja suletud kogukonna loomist, eriti sel pinnal, et keegi peab end teistest moraalselt paremaks. Kui üldse eralduda, siis vaid sellepärast, et ollakse nõrgad ning kardetakse tagakiusu ja teatud usuhoiakute pealesurumist vastuolus südametunnistusega.

Dencki arvates oli olulisem õpetada Kristuse järgimist kui ristimist. Ta oli valmis ristimispraktika koguni peatama, et mitte anda põhjust vaenamiseks, ja hoiatas ka teisi, et nood ei

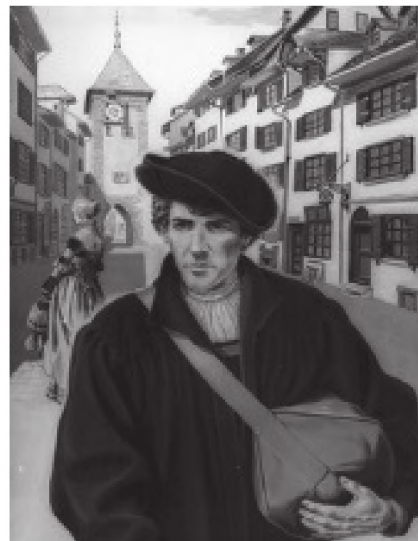
ristiks iseenda autoriteediga, vaid üksnes siis, kui Jumal on neile selle ülesande andnud. Ka vande andmisse suhtus Denck teisiti: Pühakiri seda ei keela, kuid ärgu keegi vandugu või töotagu seda, mida ta puhta südametunnistusega pidada ei suuda. Sisuliselt pööras Denck ristijate senisele praktikale selja. Ta pettus pead tõstvas dogmatismis ja liikumise teisenemises religioosse iseloomuga sektiks.

Dencki jaoks oli kõige olulisem siseimine, müstiline kogemus, ja igasugune kirikliku vormi uuendamine seega tähtsusetu. Dencki usulise mõtlemise keskpunktis oli aksioom Jumala abistavast *kohalolekust* oma loodus, mis loob aluse ka inimese lunastusele ja uuendamisele. Sisemine Jumala Sõna valgustab kõikide inimeste südameid. Tegelik kontakt inimese ja Jumala vahel polevat kunagi katkenud, seda on üksnes ignoreeritud. Dencki humanistlik kaasinimeste väärtustamine oli seega järeldus tema usust, mille kohaselt kannab iga inimene endas Jumala „pilte” ja ilmutust. „Sisemine Jumala Sõna” oli nii individualistlik kui ka universaalne. Selle ühtsuse tõttu ei viinud see individualistliku anarhiani, vaid vaimuliku konsensuseni. Jumaliku kohalolu täius ilmus Kristuses ja tõelistelt järgijatel oodati, et nad väljendaksid Jeesuse õpetust armastustegudes.

Denck rõhutas Jeesuse *eeskuju*: Jeesus olla õpetanud, et Jumal on armastus ja just armastus Jumala ning ligimese vastu on jumaliku käsu täitmise ja ainus sobiv käitumisviis jumalikus õndsusplaanis. Denck uskus pääste universalismi ehk Jumala üldisesse armutahtesse „...kes tahab, et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele” (1Tm 2:4). Armastuse Jumal ei saaks patust inimest kättemaksuhimuliselt ja igavikuliselt karistada, pigem leiab tema armastus tee, kuidas ületada kuri selliste korrektiivide abil, mis indiviidi vabale tahtele survet ei avalda.

Dencki pärandiks on veendumus, et Jumala riik ärkab ellu inimeste *südamete*, mitte institutsioonide kaudu. Ristijate liikumise kontekstis kehastas ta surve all oleva ristijateliikumise arengut sotsiaalselt rahumeelseks ja vaimulaadilt kvietistlikuks, ent teiste suhtes avatud osaduskonnaks ning mitmed tema ideed on leidnud hiljem järgimist hutterlaste liikumises. 1527. aastal lõpetas katk ootamatult 32aastase Dencki tegevuse. ■

DENCKI PÄRANDIKS ON VEENDUMUS, ET JUMALA RIIK ÄRKAB ELLU INIMESTE SÜDAMETE, MITTE INSTITUTSIOONIDE KAUDU.

▲ Hans Denck. Allikas: <http://stjamesmorpeth.org.au/?p=67>

SCHLEITHEIMI USUTUNNISTUS TÄHISTAS ÜHTLASI ESIMESE VABAKIRIKU INSTITUTIONAALSET SÜNDI.

Vabatahtlike roll konverentsil on suur. Nende päevakavasse kuulub varahommikul ruumide ettevalmistamine ja külaliste vastuvõtt kohvipausidel ning lõuna valmisseadmine ja päev lõppeb hilisõhtul koristamise ning uue päeva ettevalmistamisega. „Kuidas nad küll jaksavad selle kõige juures ka naeratada?“, imestas Viktoria restorani juht nende kahe päeva jooksul korduvalt.

GLS juubeli- konverentsi mõju ulatub tänasesse

- Laura Maide, Sõbralt Sõbrale turundus- ja kommunikatsioonijuht
- Fotod: Kristi Novikov.

Konverentsil osales 63 meeskonda. Rõõm on tödeda, et kristlasnoored, kes moodustasid osalejatest pea 40%, tahavad ja on valmis õppima, et saada varustatud ja minna kõikjale, kuhu Jumal neid oma misjonipöõllule saadab.

Vaatamata sellele, et *Global Leadership Summit* (GLS) konverentse on Eestis korraldatud juba kümme aastat, suutis 10.–11. novembril Tallinnas SpaceX sündmuskeskuses ja restoranis Viktoria toimunud juubelikonverents „Julge JUHTIMINE. Igaühel on MÕJU“ taas pakkuda palju uut ja üllatavat.

Osalejate arv oli rekordiline, ületades tuhande piiri. Põhisaalis ja meeskondadele mõeldud GLS+ saalis oli kokku 803 kuulajat, taustal toimetas 128 vabatahtlikku. Lisaks osales 220 inimest GLS noorteprogrammis. „GLSi kordaminek oli justkui paljude pusletükkide kokkuasetumine,“ ütles põhisaali päevajuht Gunnar Kotiesen. „See sai teoks Jumala armu ja suure hulga inimeste tohutu pingutuse läbi,“ lisas ta.

BILL HYBELS KÜLASTAS EESTIT

GLSi eripära on olnud selles, et videosilla kaudu oleme igal aastal saanud kuulata mitmeid maailmatasemel kõnelejaid. Nii ka tänavu. „Kõrvutades GLSi teiste Eestis pakutavate konverentsidega, on esinejate valik väga suurejooneline,“ kinnitas GLS+ saali päevajuht Hele-Maria Taimla. Noor kunstnik Karl Markus Antson lisas, et selline formaat sobib

eestlaste natuuriga. „Istud ja kuulad rahulikult, saad vaikselt jälgida, pole liiga pealetükkiv,“ ütles ta.

GLSi suurim mõju avaldub siis, kui osaletakse kogu meeskonnaga. Tänavu said meeskonnad GLS+ saalis laudade ümber juba kohapeal arutleda pikemalt kuuldu üle ja seada sihte edaspidiseks. Traditsioonilise ülistusmuusika asemel said nemad kuulata mahedat instrumentaalmuusikat. Selline formaat oli suurepärase, et kutsuda oma ettevõtlikke sõpru, kellel ei ole eelnevat kokkupuudet usuga, ja arutleda kristlikel väärtustel põhinevate loengute sisu üle.

Muusikal on alati olnud GLS-konverentsidel suur osa. Sel aastal oli ülistus kahes keeles – eesti ja vene. „Kuna vene keelt emakeelena kõnelevate osalejate arv kasvab, siis on meie igatsus, et ka nemad tunneksid endid osana meist,“ ütles GLSi koordinaator Merle Kotiesen.

Läbi kahe päeva tõstsid erinevad kõnelejad esile noortesse investeerimise olulisuse, mis päädis Keila ja Rakvere Fusion koori inspireeriva ülistuslaulu mõttega: „Suured teod on alles ees ja suuremad on ootamas veel!“ Eriliseks tegi selle laulu see, et ligi 600pealine saalitäis laulis seda üheskoos eesti, vene ja inglise keeles. „See ongi see inspiratsioon,

mida me tahame läbi GLSi külvata – kus iganes me oleme oma eludega, saame valida julge juhtimise, sest igapähele on mõju ja igapähe mõju on oluline,” lisas Merle.

Juubelile andis erilise tähenduse GLS juhtimiskonverentside algataja pastor Bill Hybelsi isiklik kohale- ja lavaletulek. „Puudutas see, kui ta tunnistas, et Jumala Vaim on pannud Eestimaale ja eestimaalased erilisel viisil tema südamele ja palvetesse,” ütles Meego Remmel. „Ta rääkis juhtimise seemne külvamisest ja karjääri lõpetamise väljakutsetest. Küsimustele vastates tõdes ta, et töö- ja pereelu ühitamisel on aja juhtimisest olulisemgi see, kas ja kuidas panustame isiklikku tähelepanu ja südant nii koostöösse kolleegidega kui ka koostöömisse perekonnana.“

IGAÜHEL ON MÕJU

Juubelikonverents jätkus sisukalt. Kahe päeva keskne märksõna oli mõju.

Google'i vanemnõunik Laszlo Bock rääkis sellest, kui oluline on selge ja sõnastatud missioon. Ta ütles, et meil tuleks küsida endalt, mille pärast me oma tööd teeme? Menuautor Marcus Buckingham aga lisas, et kuigi inimesed tahavad kuuluda suuremasse „meie” missiooni, on oluline ka isikliku „mina” tähtsustamine ja väärtustamine. Inimesed ei oota juhtidelt tagasisidet, vaid tähelepanu.

Äriloovuse ekspert Frederick Häreni meelest saavutavad tänases maailmas edu loominguks ettevõtted. Seetõttu peaksid juhid ennekõike panustama oma töötajate loovuse arendamisse. Selleks võib julgustada neid võtma kaks varem tuntud asja või ideed, et need uuel viisil kokku panna. Ka Whitespace at Work tegevjuht Juliet Funt pakkus oma ettekandes välja ühe võimaluse loovuse kasvatamiseks – „tühja hetke” (*whitespace*) leidmine tööpäevas. Ta ütles, et pidev hõivatud olek rööbib meilt tulemuslikkuse ja et uued ideed sünnivad hoopis puhkehhetkedel.

North Point koguduse pastor Andy Stanley julgustas meid vaatama tulevikku. Ta ütles, et kuigi me kõik tahaksime saavutada edu ja olla unikaalselt parimad, siis sageli leiab tänastele probleemidele lahenduse hoopis järgmine põlvkond. Ta lisas, et meie suurim panus ei pruugi olla see, mida teeme, vaid see, keda kasvatame.

KONVERENTS INSPIREERIS TEGUDELE

Nii korduvad kui ka esmakordsed osalejad kinnitasid, et lahkusid konverentsilt uue teotahte ja innukusega. „Taas tulin ära inspireerituna ja sooviga maailmas midagi suuremat ära teha,” ütles GLS+ saali laudkonna juht Haide Antson.

Hele-Maria Taimla lisas, et teda rõõmustas see, et mitmed inimesed, kellel polnud varasemaid kokkupuuteid ei GLSi ega kristlusega, jäid üritusega väga rahule. Selliseid inimesi oli ligi 20%. „Nad olid väga entusiastlikud ja rääkisid küsimatagi, et tahavad järgmisel aastal uuesti tulla,” lisas Taimla. ■

MEELIS KIBUSPUU, GLS EESTI JUHT

Kui me 10 aastat tagasi GLS juhtimiskonverentsiga alustasime, ei osanud me ennustada, kuidas esmapilgul harjumatu videoettekannetega vorm vastu võetakse. Kuid huvi ja vajadus sellise konverentsi vastu oli suur. GLS-st kujunes oodatud sündmus, mis pakkus ühtaegu uusi teadmisi, kõnekaid kogemusi, inspiratsiooni ja julgustust juhtida just seal, kus oled. Osalejate tagasiside GLS-st ei räägi mitte lihtsalt konverentsist, mis teadmisi pakub, vaid keskkonnast, kus lisaks teadmistele kerkivad üles olulised küsimused, hing saab vaimulikult värskendatud, kutsumus kinnitatud, sünnivad uued nägemused ja värsked ideed.

Mulle on GLS-päevad olnud alati ka aeg, mil Jumal mind kõnetab. Tagantjärele saan öelda, et need kõnetused on kujunenud elumuutvateks indikaatoriteks uutele arengutele minu elu- ja juhtimisteedel.

Raske on hinnata GLS-i mõju meie ühiskonnas ja kristlikul maastikul, aga veel raskem on seda mõju alahinnata. Mina näen juhtimiskultuuri muutust viimase kümnendi jooksul, mis väljendub avatumas suhtlusviisis, kaasavamas meeskonnatöös, julgemates visioonides, strateegilisemas tegutsemises ja inimesi rohkem väärtustavate keskkondade loomises.

Usun siiralt, et esimese GLS-dekaadi viljad avalduvad veel selgemalt järgmise kümnendi jooksul, mil uus põlvkond, kes on suurima mõjutuse saanud just GLS-lt, alustab oma juhtimisteede. Elan põnevusega kaasa noorte juhtide arengutele, aga ka küpsete ja kogunud juhtide uutele avastustele. Minu igatsus on, et GLS oleks erinevate põlvkondade, uskumuste ja väärtushinnangute ühendaja, jättes samal ajal igapähele ruumi isikupäraseks ning ainulaadseks juhiks ja organisatsiooniks kujunemisel. Eesti 100. juubeliaastal loodan, et 10 GLS-aastaga oleme teinud väikese kingituse meie riigile nii mõnegi julge juhi või missioonitundliku organisatsiooni esilekerkimise näol. Tugevad riigid püsivad ja arenevad innustunud juhtide toel, kes on valmis pühendunud nii inimesi kui nägemusi teenima. ■

▲ Üks peamisi põhjuseid, mida osalejad enese arendamise kõrval välja toovad, miks neile meeldib igal aastal tagasi tulla, on osadus. Osadus oma meeskonnaga ja osadus teiste koguduste töötajatega loengute vaheaegadel.

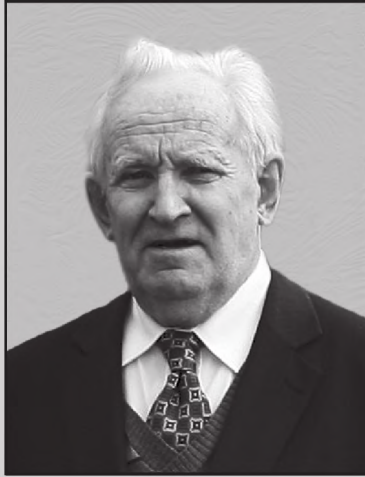
Feliks Viira sündis Tartumaal Kavastus. Isa Artur ja ema Pauline olid talupidajad, mõlemad kuulusid Tartu Kolgata kogudusse. Feliksil oli kuus õde. Pühapäeviti sõideti hobuvankriga linna jumalateenistusele.

Feliksi koolitee algas Tähema algkoolis, edasi Tartus gümnaasiumis ja Põllumajanduse Akadeemias. Kuid sovhoosi zootehniku kohalt vabanes ta peagi. Tartus asus ta Kunstitoodete Kombinaati ARS metallehistöö alale.

Feliks tuli elavale usule EPA ajal ja pastor Artur Eiman ristis ta. Koguduses töötas ta sõna jagades ja kooris lauldes. Tollases Lõuna-Eesti meeskooris olid tema osaks ka tenorisoolod.

1955. aastal abiellus Feliks Maila Võsandiga. Nad ehitasid oma maja Ristiku tänavale. Seal kasvasid üles nende viis last. Jumal andis nende abielule pea-aegu 60 aastat, kuni Maila lahkumiseni 2015. aastal.

Feliks on teeninud pastorina Moostes 1965–1974, Sadalas 1976–1997 ja 1999–2000 taas Moostes.

IN MEMORIAM

FELIKS VIIRA

03.07.1928–16.01.2018

Üks teenistus Sadalas tähendas pikka päeva: rongiga Jõgevale, bussiga Sadalasse ja tagasi (160 km). Teel tunnistas ta kaassõitjatele Jeesusest ja ulatas vaimulikku kirjandust.

Moostest organiseeris Feliks igal suvel sõidu Peipsi taha kunagistesse eesti asundustesse, kus koos Mooste pasunakooriga olid kalmistutel rahvarohked jumalateenistused.

Koosviibimistel ja väljasõitudel kõlas Feliksi eeslaulmisel „Talle kiitus”.

Enne päevatööd oli tal palvetund, kus ees koguduseliikmete ja sugulaste nimekirja. Lisaks tööle „oma” koguduses teenis ta kaasa Kolgata palvetundides.

Soovime Jumala rahu ja ligiolu Feliksi lastele: Ethel Eenkivi, Aimot Viira, Hellis Tamm, Aili Kalamees, Hedvig Luude, samuti pastor Alari Allikasele, kes nende peres üles kasvas.

„Meil pole siin jäädavat linna, vaid me taotleme tulevast” (Hb 13:14).

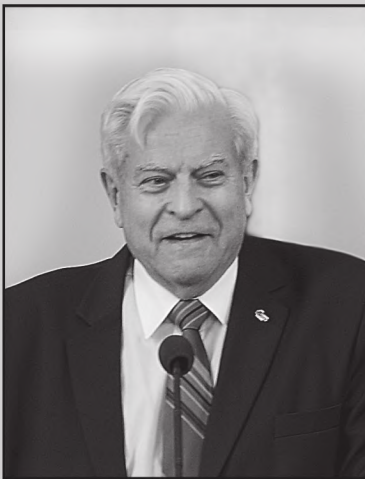
Ermo Jürma, Mooste koguduse pastor

Endel Meiusi sündis Tallinnas. Vanemad kuulusid Villardi kogudusse, isa oli Priikoguduste Liidu juhatuse liige ja „Armuhääle” vastutav toimetaja. Suved veetis Endel Saaremaal, kus tema vanaisa oli Vanamõisa koguduse vanem.

Tallinna pommitamise järel põgenes perekond Rootsi, kus Endel lõpetas keskkooli. 1949–53 elati Austraalias, kus Endel täiendas end elektroonika-alal. Sealt siirdus ta Ameerikasse usuteadust õppima.

Endel abiellus Mairi Konsaga 1955. aastal. Perre sündisid tütar ja kaks poega. Meiusi on teeninud pastorina kogudusi Ameerikas ja Austraalia eestlaste keskel. Oma põhikutumust tundis ta pigem evangelistina ja on oma sõnul külastanud 76 riiki.

Üliõpilasena korraldas Endel 1953. aastal esimese eestikeelse raadiosaat-

IN MEMORIAM

ENDEL MEIUSI

07.11.1932–11.01.2018

te. Sealt alates sai tema südameasjaks raadiomisjon.

Eesti taasiseseisvumise ajast on Meiusi pühendanud oma aega ja energiat kodumaa heaks Eesti Kristliku Ministri (EKM) teenistuses, trükkides ja läkitades siia Piibleid. Meiusi südamesooviks oli ehitada üles vaimulik Pereraadio. Ta aitas sisustada stuudio Kuressaare Siioni kirikus ja püstitada raadiomasti vanaisale kuulunud Roose talu maadele Vanamõisas, samuti stuudiod Tartus ja mujal. Raadiotööd toetas Meiusi mitmel viisil kuni oma elu lõpuni.

Trööstigu kõiki leinajaid piiblisalm EKM kodulehelt: „Mäed liiguvad ja künkad kõiguvad küll, aga minu heldus ei liigu su juurest ja minu rahuseadus ei kõigu, ütleb Jehoova, su halastaja!” (Js 54:10).

Margus Mäemets, Kuressaare Siion

Indrek Pattel valmis kolmas sooloalbum „Cinematic”

■ Maarja Vardja, Oleviste kogudus

Indrek Patte, hinnatud muusik ja helilooja, on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli ja töötanud üle 30 aasta Tallinna Linnahalli helisalvestusstudios väga tunnustatud helirežissöörina. Alates 70ndatest on Indrek Patte osalenud mitmetes erinevates bändides solistina, kitarr- ja klahvpillimängijana.

Tal on ilmunud kolm autoriplaati. Albumid „Celebration” (2011) ja „Thank And Share” (2014) on pälvinud suurepäraselt tagasisidet paljudelt prestiižsetelt muusikaajakirjadelt üle maailma.

Indrek Patte on Oleviste koguduse liige alates aastast 2004. Foto: Kalle Veesaar.

2017. aasta detsembris rõõmustas hea muusika austajaid Indrek Patte kolmas sooloalbum „Cinematic”. Siia plaadile on autor kogunud varasematel aastatel kirjutatud filmimuusikat koos mitmete uute arranžeringute ja teemaarendustega. Kogu album on professionaalsete kompositsioonidega sümfooniline tervikteos. Võrreldes tema eelmiste sooloplaatidega, on siin aga uutemoodi põnevaid muusikalisi väljendusvahendeid ja üllatavaid kõlavärve. Ilmselgelt on tegemist väga võimeka muusiku ja heliloojaga.

Autori sõnul võib plaadilt leida kolm erinevat taustsüsteemi – loomise kõiksuse tasand, vaba riigi tasand ja inimese teekond, alates loomisest kuni tagasi Jumala juurde jõudmiseni. Läbi muusikaliste väljendusvahendite kuuleme, et sageli kulgeb tõe juurde jõudmine läbi raskuste, teekond ideest teostuseni võib olla üpriski keeruline, kuid ometi – läbi armastuse paistab lõpus valgus.

Plaadil olevast kümnest loost on üheksa instrumentaalsed. Kuulaja on tänulik, et lugude pealkirjad annavad fantaasiale suunavihjeid, mis aitavad kogu tervikut paremini tunnetada. Siit tulebki soovitus seda plaati järjest kuulata. 55 minutit kvaliteetaega koos omaenda silmade ees jooksva isikliku filmiga!

1. *Rhythm Of Creation/Loomise rütm* põhineb 1. Moosese raamatu esimesel peatükil. Muusikat sõnadega kirjeldada pole ehk kõige mõttekam, aga plaadi esimesed helid ja kõlavärvid on tõe-

poolest lausa lummasvad ja hiljem, kui staatiliselt korduvate rütmifiguuride vahele paisatakse kosmilist valgust, siis tajume loomise imet – uus on sündinud.

2. *Waba Riik* oma kaunite meloodiatega võib olla plaadi kontekstis Eesti riigi sünd, mis viib mõtted tänulikkusele ja eriti EV100 valguses tõdeme, et vaba riik on Jumala kingitus.

3. *Red Dragon's Trail/Punase draakoni jälg* on kantud tumedatest hoovustest, kuuleme muusikas valu ja ängi, hing on lahenduse ootuses, aga seda selles loos ei tule, pigem meenuvad meie maa ja rahva valusad aastad.

4. *Looking For A Sign/Märki otsimas* ja 5. *From Shadows Into Light/Varjudest valgusesse* moodustavad nagu omaette väikese terviku, kuhu on haaratud kõik valguse spektrid, ruumilisus, nii tuul kui tuulevaikus ja siis need kaunikõlalised teemad, mis teevad lausa õnnelikuks!

6. *Complications/Komplikatsioonid* on plaadi kõige pikem ja võib-olla ka üks kõige komplitseeritum lugu. Nagu teame, siis sageli ei tule valguse suunas liikumine kergelt, on loobumist ja enese ärasalgamist, mõnikord võib mõtete korrastamine ja fookuse hoidmine olla tõeliselt keeruline. Nii siis on meie ees ruumilised kõlavärvid, kajaefektid ja kohati lausa futuristlikud helid. Tahaks haarata pintli ja seda muusikat maalida, või kui silmad kinni panna, siis võivad mõtted vabalt liikuda teise dimensiooni.

7. *Passions/Kirglikkus* on nagu muusikaline lahendus eelmisele loole

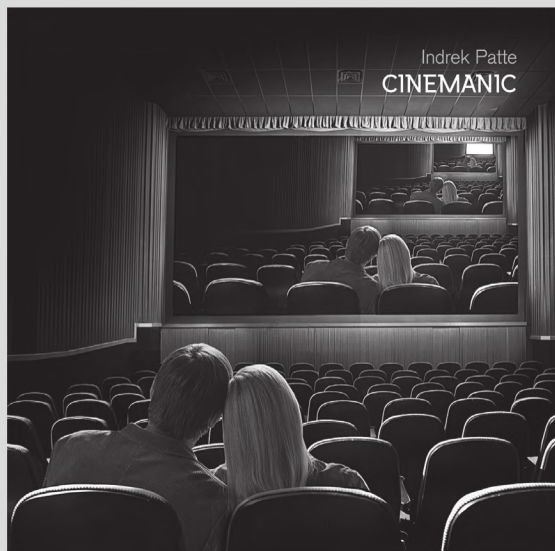
oma meloodilisuses ja ilus. Ongi ju nii, et kui võtta asju kire ja südamega, saab ka raskustest üle, on vaja vaid pühen-duda. Ja siinset vaimustavat kitarrisoolot kuulaks veel ja veel.

8. *The Door To Source/Uks allikale* – ega sõnad ei suuda ju neid helisid ja muusikavärve kirjeldada – kõrge-mad sfäärid, vaade üles, sihtpunkti uksekünnis, mustrid, mis joonistuvad ülevalt alla ja alt üles ning viimaks tekib maa ja taeva kokkupuutepunkt. Meistriteos.

9. *Sunset Glow/Päikseloojangu kuma* on plaadi ainuke vokaaliga lugu, mis toob sisse kuldse, sooja valguse. Puhtus, selgus, vabadus. Nagu sirutaks tiivad ja liugleks ülespoole. Maine hääbub, aga ainus, milles saad kindel olla, on Jeesus. Laulusõnades on autor viidanud kirjakohtadele „Ja Jumala rahu, mis on ülem kui kogu mõistmine, hoiab teie südamed ja mõtted Kristuses Jeesuses” (Fl 4:7).

10. *Behind The Skies/Taevaste taga* on plaadi imeline lõpulugu, kus helisevad universumi hääled, on igavikuline vaade, rahu ja harmoonia, jumalik puudutus, kõikevõitev armastus. Plaadi lõppedes oli kuidagi kahju, et juba saigi läbi, muusika oli tuppa jät-nud heljuma soojuse ja valguse helid.

Muusikud: Indrek Patte – klahvpillid, vokaal, kitarrid; Raul Jaanson – kitarr; Vladislav Reinfeldt – basskitarr; Andrus Lillepea – trummid; Toomas Vanem – kitarr; Priidik Soon – flööt; Hendrik Soon – viiul.

Indrek Patte autoriplaadi „Cinemanic” esitluskontserdid toimuvad:

**19. jaanuaril kl 19 Tartus, ERMi teatrisaalis.
Tallinnas plaadiesitlus 25. jaanuaril.**

Täpsem info:

facebook.com/indrekpattemusic

indrekpatte.com

Autori poolt hästi läbimõeldud kaanekujundus väärrib kiitust. Silmad jäävad justkui naelutatult peatuma ja mõte otsib teed, pilt pildis, üks etapp teise järel valguse poole. (I. Patte, A. Teiss, E. Soosaar).

Kolgata jõululõunal avastati Jõuluteekäijaid

■ Avo Rosenvald, Tartu Kolgata baptistikogudus

Tartu Kolgata kogudusel on traditsioon pidada jõulu esimesel pühal ühist lõunat. See on andnud uue nüansi jõulude tähistamisele. Söögilaudade taga oleme koos koguduse sõpradega vestelnud, kuulanud jutlusi, tunnistusi, intervjuusid, viinud läbi viktoriine jne.

Tänavu korraldas pastor meile omapärase infotunni. Igale laudkonnale ulatati paar Teekäija jõulunumbrit viimasest 25 aastakäigust ja me pidime sealt leidma ning üksteisele tutvustama üht uudist, üht vaimulikku mõtet ja üht üllatust. See otsing osutus huvitavaks avastusretkeks ja meil oli üksteisele jagada mõndagi aastatetagust, mida on praegugi hea teada. Näiteks kuulsime uudist, et jõuludeks 1997 ilmus Eesti Piibliseltsi uus piiblitõlge ning järgmisel aastal tuleb

Piibli arvutiversioon ja seejärel suur Perepiibel (1999). Kas tõesti nii kaua on meil need juba olemas!

Ühel aastalõpu õhtul otsustasin oma kodused Teekäijad üle vaadata ja sealt jõuluajakirjad välja otsida. Selle tööga aga ei saanudki ühe õhtupoolikuga hakkama, sest paljudest numbritest jäi midagi silma, mis tundus olevat oluline üle vaadata. Selle tegevuse ajal sündis arusaam: Teekäija lugemine aitab mõista protsessi, meie vendluse arengut.

Jõulunumbritega tutvusin põhjalikumalt. Hämmastav kogemus: jõulud muutusid veelgi rikkalikumaks, mitmekeisemaks ja samas sügavamaks. Nii palju põnevat! Mõned huvitavamad leiud: Joosep Tammo „Kust leidsin elu mõtte” (2009) tutvustas Andres Põderi eluloolist dokumentaalfilmi „Via avium”, toimetaja Ermo Jürma avaveerg (2014) küsis, kas sinu jõulud peatuvad värvavas või jõuavad lossi, intervjuu Toivo Tänavsuuga „Filantroop võib olla ka 300-eurose pensioniga” (2015) jne. Üks number (2002) oli pühendatud üleni jõuludele ja see oli küll väga hariv.

Kokkuvõttes pean tunnistama, et mind valdas suur rõõm, sest olen võinud viimased 28 aastat lugeda Teekäijat ja jagada kaasusklikega ühist teekonda. Seda hinnalist kirjavara saan ma jagada ka meie kodugrupiga. ■

Teekäija lugemine aitab mõista protsessi, meie vendluse arengut.

◀ Ka teiste pilti vaadates otsime selles sageli oma kohta.
Foto: Maili Nurme.

Uudiseid EKB Liidust

EKB Liidu vanematekogu kogunes 5. detsembril Rapla Vabakoguduses.

Peasekretär Siim Nigulas andis ülevaate 2017. aasta eelarve täitmisest ja 2018. aasta eelarve projektist. Koguduste statistikaankeeti lisatakse küsimus: Kuidas plaanite oma liikmeannetuse lubadust täita (regulaarne ülekanne, ühekordne makse vm)?

Tartu Annemõisa 8 hoone küsimuses otsustati: esiteks, vastavalt kinnisvara töögrupis teostatud analüüsidele ja kohtumistele huvigruppidega alustada ettevalmistusi KUSi kolimiseks Tallinna. Teiseks, Valduste OÜ-l koos Tallinna Allika Baptistikoguduse, KUSi ja Liidu kantsleiga (arvestades võimalikke lisapartnereid) alustada uue ühise hoone tarvis sobiliku kinnistu otsinguid Tallinnas. Kolmandaks, teha Valduste OÜ-le ülesandeks valmistada ette ja korraldada omanikuga läbi rääkides Liidu omandis oleva Annemõisa 8 hoonestatud kinnistu müük.

President Erki Tamm teatas, et seoses ülesannete hulga EKB Liidus loobub ta Tallinna Kalju baptistikoguduse vanempastori kohast.

Kuulati ära ülevaade vene regiooni tööst. Kogudustel on mitmed juubelid, nt Kohtla-Järve 75, Narva 110. On korraldatud noorte- ja lastelaagreid, toimus noortekonverents. Tapa vene koguduses on palunud vabastada end pastoriametist Neeme Tingas; tema asemele astub Artur Klimov, kelle kogudus õnnistas diakoniks.

Kuulati ära teoloogiakomisjoni aruanne „Naiste teenimisest Jumala riigis“, mida otsustati käsitleda töödokumendina. Komisjoni baasil moodustatakse töörühm ordineerimise mõiste defineerimiseks. Toetudes vanematekogu eelnevatele otsustele, jätkatakse EKB Liidus naiste teenimise osas väljakujunenud praktikat.

Kinnitati muutused SA Sotsiaaltöö Keskus Sõbra Käsi nõukogus: Erki Tamm taandab oma liikmelisuse ning uuteks liikmeteks valiti Helle Liht ja Siim Nigulas.

Helari Puu andis ülevaate lauluvara analüüsimise ja edasise tegevuse kavandamise töögrupi moodustamisest. Selle koosseisu võiksid kuuluda Allan Helde, Tiiu Jürma, Taimi Kopli, Kersti Kuusk, Timo Lige, Margus Mäemets, Hannes Nõlvak, Urve Pihlak, Helari Puu ja Maria Põldaru.

EKN-i hariduse ümarlaua liikmeks määrati Rando Kangro.

Jagati informatsiooni Läänemaa ärkamise muuseumi loomise plaanidest Hiiumaale.

Aasta algusest on saadaval rakendus (rahvakeeli äpp) Kalender.net, kus mitmete konfessioonide piiblitlugemise kalendrite hulgas on ka EKB Liidu Kalender 2018 kirjakohtad. Hea lugeda ja kerge igal pool koos telefoniga kaasas kanda! Keskealistele on hea sõnum, et seadete alt saab kirja ka suuremaks teha. Nende kirjakohtade kohta leiate liidu juhatusel liikmete ja vanematekogu esimehe mõtisklusi Elumuutva usuliikumise FB lehelt. ■

Tõnu Lehtsaar valiti Tartu ülikooli rektori kohusetäitjaks

Tartu ülikooli rektor prof Volli Kalm suri ootamatult 23. detsembril.

Tartu ülikooli senat valis 27. detsembril 2017 oma erakorralisel istungil ühehäälselt rektori kohusetäitjaks religiooni- ja suhtlemispsühholoog prof Tõnu Lehtsaare, kes seni täitis ülikooli töötajate nõustaja-kaplani rolli.

Lehtsaar on töötanud ülikoolis 35 aastat. Rektoraat märkis, et Lehtsaar on näidanud end ülikooli tasakaaluka juhina, olles rektori kohusetäitja ka 2007. aastal. Lehtsaare volitused rektori kohusetäitjana kestavad maksimaalselt ühe aasta, kuid mitte kauem kui 23. detsembrini 2018.

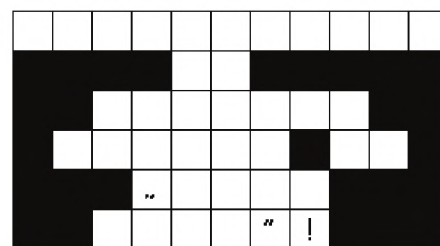
Olgu EKB Liidu vanematekogu liige ja Tartu Kolgata baptistikoguduse diakon Tõnu Lehtsaar Teekäija lugejate eestpalvetes tema uues vastutusrikkas ametis. Soovime, et Jumala heameel võiks olla Tartu ülikooli töö üle ka Eesti Vabariigi 100. juubeliaastal. ■

Teekäija

Miks tuleb likvideerida ebajumalapaigad?

Ruudustikus on vasakult paremale lugedes üks mõte Piiblist. Iga täht ruudustiku all on õiges tulbas, ent mitte õiges järjekorras. Kui paigutad tähed tagasi ruudustikku, saad piiblisalmi, mis vastab peal-kirjas olevale küsimusele. Sõnavahesid tähistavad mustad ruudud. Kõik salmis olevad kirjavahemärgid on ruudustikus ette antud. Piiblisalm on võetud 1997. aasta piiblitõlke järgi.

Eelmise Tähesaju „Miks sai Jumala Poja nimeks Jeesus?“ lahendus on kirjas Mt 1:21: „Sina paned talle nimeks Jeesus, sest tema päästab oma rahva nende pattudest.“

P A
E A
I M E K S
I I S P H A A
E L L H T Ä D O N
S N V S E Ü N R A S T

Jumala tundmaõppimine ja koguduses teenimine korrastavad elu

■ Esmakursuslasi küsitles Triin Lillep, toimetas Einike Pilli

Mida on seminaris õppimine andnud sulle suhtes Jumalaga?

Rait Tõnnori: Olen õppinud rohkem Jumalat usaldama ja tema peale rohkem lootma. Kohati tundub, et seminaris õppimine on nagu vee peal käimine. Alguses võib tunduda, et kõikide teiste asjade kõrvalt veel koolis käia ei ole võimalik. Aga tuleb teha lihtsalt esimene samm ja hakata vaikselt minema. Hetkel tunnen, et vesi veel kannab.

Triin Lillep: Usalduse kasv. Teed oma esimese sammu ja usaldad Jumalat, et tema viib sind edasi ja ka varustab sind sellel teekonnal. Nüüdseks olen teadlik sellest, et teekonna alguses ei peagi täisvarustust olema ja ka päris täielikku teadmist sihtkoha osas. Kuid Jumal kinnitab ja on ustav. Päevad on läinud veel tihedamaks, tempo kiiremaks. Õige ajakasutus on igahommikuse palve osa. Oluliseks pean pidevat suhet, osadust Jumalaga.

Lev Bannikov: Tugevdanud ja süvendanud minu osadust, muutnud näjasemaks Jumala järele, tõusnud tahe teada veel rohkem.

Triin Kasemaa: See on kasvatanud usaldust Jumala vastu. Olen kogunud, et temalt tuleb alati varustus just õigel ajal. Kõige olulisem on see, et oskaksin kogu infotulva all esikohal hoida siira ja elava suhte Jumalaga.

Mida on seminar andnud isiklikku ellu, mis suunas?

Lev: Isiklikus elus olen päris mitu asja

prioriteeditabelis ümber paigutanud ning osadest sootuks loobunud. Ajakasutus muutunud tõhusamaks, eriti see aeg, mis pühendatud perele.

Jaanika Kõunas: Kindlama sihi elu mitte lihtsalt niisama ära elada, vaid sellisena, milliseks Jumal on mind loonud ja seal, kuhu ta on mind kutsunud. Suur tänu on Jumalale nende inimeste eest, kellega olen kohtunud tänu Seminarile!

Triin L: Olen kogunud ja näinud teiste eludes, et Jumal tihti annab meile ülesandeid, mis käivad esialgu üle meie võimete. Nüüd, seda kooliteed käies, kipun jälle üllatuma Jumala tegudes. Kui suur ta on ja samas tegeleb minuga.

Rait: Õpetanud ennast rohkem distsiplineerima. Vahel on kõige raskem asi alustamine. Aga kui otsast pihata hakata, siis ei tundugi koorem nii suur. Olen seda õppinud kooliasjades, aga avastanud, et see töötab samahästi ka isiklikus elus.

Anneli Võso: Isiklikus elus on mul endiselt korraldamata asju ja seminaris õppimine on mind pannud tõsisemalt mõtlema asjade peale ja otsima, mis õige. Ning selles suunas liikuma ja tegutsema. Lisaks on andnud uusi väga toredaid tutvusi, palju rõõmu, elevust ja huvitavat infot. Samuti tõstnud seesmiselt üles ärksust ja positiivsust. Ka enesehinnangut!

Triin K: See on andnud selgema visiooni, kes ma olen kristlasena. Õpetanud aja kasutamist jagades seda

täistöö, kodu, koguduse ja kooli vahel. Lisaks uutele kogemustele ja teadmistele on ülimalt positiivne mõju olnud ühine koosveedetud aeg koolikaaslastega. Sessid on olnud intensiivsed laadimisajad ja ühine osadus üksmeeles on ülimalt rikastav.

Kas olete saanud õpitut juba oma koguduses ka kasutada? Kuidas?

Triin L: Olen saanud juba väga palju uusi teadmisi. Rakendada olen neid saanud näiteks kodugruppides, kirja-kohtade lahtiseletamisel ning julgemate küsimuste esitamisel.

Lev: Kõige enam olen saanud õpitut rakendada oma kodugrupis ning seda just Jumala sõna uurimisel. Samuti on abiks olnud sõnumi jagamisel ning juhatuse töös.

Jaanika: Konkreetset õpitut ei ole veel kasutanud, kuid kasutanud neid mõtteid, mis tänu õpitule on tekkinud.

Anneli: Jaa, väiksel kujul ikka! Eelkõige tunnistused, mis on seotud kooli ja õppimisega.

Triin K: Koguduses olen saanud koolist saadud kogemusi jagada nais-teosaduses, nt jagades mõtteid palvest, mida jagas Innar Kruglov aines „Kristlik spiritualiteet”. Lähiajal on plaanis teha osadusõhtu koguduses.

Rait: Jah olen küll. Nii Kutse Koolis kui ka seminaris õppides olen saanud just palju praktilisi teadmisi. Need teadmised on aidanud koguduses paremini kaasa teenida. ■

Detsembri loengupäeva järel koondus seminaripere auditooriumitest Annemõisa saali. Jõuluõhtu laudkondades arutati üksteisega kooliaastas õpitut ja kogudustes kogetut. Foto: Ermo Jürma.

Hiljem pihtis ta, et kuna oli käinud siin pühapäevakoolis, julges ta tulla ka jõulukohvikusse.

▲ Külastajad nautisid Tapa kogudusemaja mõtliku muusika ja maitsvate suupistetega jõulukohviku tunde.

▲ Öhtupoolik „Jõuluarmastuse toas” jääb kogu aastaks meelde nii suurtele kui väikestele.

„Jõuluarmastuse tuba” Tapa kogudusemajas

■ Priidu Ellam, Tapa Elava Usu kogudus, tekst ja fotod

Tapa Elava Usu koguduse majas oli teisel ja kolmandal advendil avatud tasuta jõulukohvik „Jõuluarmastuse tuba” kogu linnarahvale.

Ettevõtmise mõte sündis eelmise aasta jõulude eel ühes koguduse palvegrupis, kus kasvas igatsus jagada linnarahvale Jumala armastust ja luua inimestele jõulutunnet. Plaanis oli avada kogudusemaja esimestes ruumides kohvik ja tagaruumis palvetuba, kus oleksid pidevalt eestpalvetajad, kelle poole saaksid inimesed oma palvesoovidega pöörduda. Tegelikuses jäi viimase jaoks töötajaid väheks, tagumisest toast sai hoopis lastele mängutuba ja kõige olulisem oligi kohaletulnutega suhtlemine.

Mullu seadsime adventaja algul linna käidavamatesse kohtadesse kuulutused üles. Lisaks reklaamisime üritust koguduse jumalateenistustel. Siiski selgus, et küllastajate hulgas ei olnud kedagi, kes oleks lugenud kuulutust; tuldi üksnes isikliku kutse peale.

Seekord me linna reklaami üles panna ei jõudnudki, ometi oli osalejaid rohkem kui eelmisel aastal. Oli neid, kes tulid teist aastat järjest, kuigi polnud vahepealsel ajal kogudust külastanud. Mina kutsusin oma trennikaaslasti enesekaitsekursuselt, ja üks tuli ka kohale. Hiljem pihtis ta, et kuna oli käinud siin pühapäevakoolis, julges ta tulla ka sellele üritusele. Samas trennis käivad ka mõned NATO sõdurid. Kahjuks ei saanud ma neid jõulukohviku eelsel nädalal kutsuda, kuna neil oli siis pidevalt väljaõpe ja me ei kohtunud.

Jõulukohvikut korraldame koos abikaasaga. Jõulumuusiku töö tegi ära Timo Lige jõululaulude kogumik internetist

– kasutasime selleks arvutit ja lisakõlareid. Panime lauale komme, küpsiseid, piparkooke, puuvilju, teed, kohvi ja kakaod. Kui selgus, et rahvast on tulnud plaanitud rohkem ja toidust jääb puudu, tellis pastor juurde veel mõned suured pitsad. Laudadele panime ka väiksed evangeeliumisõnumit edasiandvad EEA bukletid „Lootust leides”.

Eelmise aasta jõulukohviku järel tuli üks abielupaar koguduse korraldatud Abielu-Alfale ja sellele järgnenud Alfa-kursusele ning peale seda liitusid nad kogudusega. Sellel korral ei olnud meil planeeritud ühtki järgnevat kursust, me kutsusime inimesi üksnes koguduse jõuluteenistusele. Üks meie kohvikukülaline tuli ka.

Mitmed eelmisel aastal jõulukohvikut külastanud inimesed tundsid ise huvi ning võtsid seekord kaasa oma sõpru. Kõige parem jõulukohviku reklaam on olnudki isiklik kutse, sest inimesel on kuidagi julgem tulla siis, kui tal on seal juba keegi ees ootamas või on kellegagi koos minna. Inimesed igatsevad suhtlemist ja selline kohvik pakub seda väga hästi, luues selleks mõnusad tingimused.

Olen näinud, et inimestele, kes on meie jõulukohvikus käinud, läheb selle tegemine korda, sest nad tulid ise uuesti ja kutsusid ka oma sõpru kaasa. See töö on kasvatanud koguduseliikmete endi seas ühtekuuluvustunnet, kuna lisaks külalistega kohtumisele on siin ka omavahel meeldiv suhelda.

Loodame, et meie jõulukohvikust saab iga-aastane traditsioon. Järgmisel aastal tahame siin ulatada külalistele ka kauneid ja sisukaid Jõuluteekäijad. ■

TALVEKONVERENTS „VABA KOGUDUS, VABA RIIK”

17. veebruar 2018, Tartu

EESTI EKB KOGUDUSTE LIIDU AASTAKONVERENTS

13.–14. aprill 2018, Tallinn

NOORTE 40. PIIBLIPÄEVAD „SINU LOOL ON MÕJU”

5. mai ja 21.–23. september 2018, Tallinn

MISJONIREIS JA SUVEFESTIVAL „MEIE LUGU”

7.–10. juuni 2018, Hiiumaa

**MILLAL PIKENDADA
TEEKÄIJA TELLIMUST**

Ajakirja tagaküljel olevalt kleepsult saad teada, mitme numbriga jagu Sinu tellimus veel kehtib. Kui klepsul märgitud makstud numbrite arv läheneb nullile, siis on aeg juurde maksta – vastavalt summale pikeneb Sinu tellimus.

Teekäijat võid tellida või tellimust pikendada mitmel viisil.

Teekäija kodulehelt: www.teek.ee

Tee ülekandmine Eesti EKBK Liidu arveldusarvele
EE732200001120064572, märkides selgitusse oma nime ja aadressi

Helistades Eesti EKB Liidu kantseleisse: Tel 6700698